

muše GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LAŠKO delo

Letnik VII. — Laško, maj—junij 1973 — Številka 5—6 (69/70)

ZA VEČJO AKTIVNOST MLADINE

Sekretarja občinske konference ZMS Laško tov. ZLATKA PAVČNIKA ml., ki je nedavno prevzel vodstvo mladinske organizacije v občini, smo povprašali in ga zaprosili, naj nam pove nekaj svojih misli o delu Zveze mladine v laški občini.

Predvsem nas je zanimalo vprašanje: KAKO RAZGIBATI DELO ZVEZE MLADINE V LAŠKI OBČINI. V zvezi s tem vprašanjem nam je ZLATKO PAVČNIK ml. posredoval nekaj svojih pogledov in jih strnjene v tem sestavku na podlagi nalog in zaključkov z občinske konference ZMS, ki je bila v marcu, napisal za naše glasilo.

Pa pogledjmo, kako gleda na to vprašanje in na katerih področjih bo v prihodnje težišče dela, ki bo pritegnilo zanimanje mladih.

V aktualnem družbenem trenutku, ki ga označujejo zlasti prizadevanja za realizacijo ustavnih sprememb ter intenzivna akcija Zveze komunistov po pismu tov. Tita in izvršnega biroja ZKJ, je vsekakor izrednega pomena usklajena aktivnost vseh subjektivnih sil v naši družbi. Zveza mladine, v kateri se mladi ljudje organiziramo za politične akcije, ima še prav poseben interes, da je v tem razgibanem obdobju aktivna in prisotna pri sprejemanju vseh dolgoročno pomembnih odločitev. Naj nekatere vzroke zato omenim:

1. Nobeni družbeni problemi niso izolirani od mladine, kot tudi niso problemi mladih samo mladinski, temveč so hkrati tudi problemi celotne družbe, katere del tvorimo mladi ljudje. Pri tem pa ne mislim na neko imaginarno družbo, temveč na družbo, v kateri se ve, kaj mora kdo početi.

2. Mladi smo objektivno najbolj zainteresirani za dolgoročno reševanje problemov, kajti od tega zavisi tudi naša prihodnost.

3. Povečana pozornost Zveze komunistov do problemov mladih, ki se je odražala zlasti v pripravah na 3. konferenco ZKJ, terja zlasti od mladih komunistov aktivno prisotnost pri reševanju teh problemov.

Ko se je občinska konferenca ZMS v nedeljo 11. marca na svoji volilni in programski seji odločala o svojem nadaljnjem delu, je imela pred očmi predvsem takšno družbenopolitično situacijo in naloge, ki jih le-ta narekuje.

Sedem temeljnih nalog, ki jih je konferenca opredelila, tvorijo:

- naloge v zvezi z realizacijo delavskih amandmajev;
- problemi učencev v gospodarstvu;
- sklop nalog v okviru praznovanja meseca mladosti;
- dograditev koncepta SLO;
- usposabljanje in informiranje vodstev aktivov ter
- priprave na IX. kongres ZMS in ZMJ.

Vsekakor ni slučaj, da postavljamo na prvo mesto med opredeljenimi nalogami prav bitko za realizacijo delavskih amandmajev. Poudariti moram, da pri tem ne gre za nikakršno parolo ali politično modo, gre za zelo konkretne bitke v delovnih organizacijah, ki jih bomo lahko izbojevali le dobro pripravljene in organizirane. Teze o nalogah ZMS pri uveljavljanju delavskih amandmajev, ki smo jih sprejeli na 5. seji RK, nam predstavljajo le politično osnovo za naše akcije.

V tem mesecu se bo v vsej Sloveniji zvrstilo 10 zborov mladih samoupravljalcev. Enega takšnih zborov bo organiziral tudi mladinski aktiv »Pivovarne«. Iz teh zborov moramo potegniti čimveč izkušenj drugih in jih pri svojem delu upoštevati.

V programu dela omenjamo le nekatere naloge, ki jih bo treba realizirati. Osnovni namen teh nalog je spremeniti obstoječe samoupravne odnose v še bolj učinkovite, pri čemer bo moral neposredni proizvajalec imeti bistveno pomembnejšo vlogo. To pa ne pomeni samo spreminjanja organizacijskih shem, ustanavljanja TOZD itd., temveč tudi menjanje našega odnosa do samoupravnega dogovarjanja in odločanja. Pomeni bitko za delavske večine v samoupravnih in predstavniških organih ter organih družbenopolitičnih organizacij, interesnih skupnosti itd.; dalje dolžnost, da delavce usposobimo in ustrezno informiramo pred sprejemanjem odločitev in ne nazadnje, tem spremenjenim odnosom moramo prilagoditi tudi način dela ZMS v delovnih organizacijah in občinski organizaciji.

Naslednji sklop nalog, za katere menimo, da jih je treba realizirati do jeseni, predstavlja področje problemov učencev v gospodarstvu. V zvezi s tem je bilo že veliko povedanega in napisanega in nam zato političnih opredelitev ni več treba.

Praznovanje meseca mladosti je v zvezi mladine že tradicionalno. Vendar je potrebno, da kljub nekaterim že ustaljenim akcijam, tu mislim predvsem na sprejem Titove štafete in sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo, razmislimo še o nekaterih drugih možnostih.

Ta mesec mora po mojem mnenju predstavljati vrh sodelovanja najrazličnejših interesnih in specializiranih dejavnosti mlade generacije. Od planincev in športnikov do mladih likovnikov, pesnikov in pisateljev. Ta trenutek pa bomo morali izkoristiti tudi za to, da usmerimo

(Nadaljevanje na 2. strani)

VIHAR OKROG SVIBENSKEGA FAROVŽA

Pravzaprav o tem — o kupčiji svibenskega farovža — ne bi pisali, če ne bi za to dali povoda »davkoplačevalci« s tega področja; ti so namreč občini Laško poslali dopisnico in nanjo napisali:

»Ker ste tako protizakonito prejeli milijone od prodaje svibenskega farovža, nam par let ne pošiljajte nalogov za davke. Če uradne osebe lahko delajo take goljufije, potem smo pa že res na koncu.«

Zdi se nam, da je prav, če na te grobe, tja v en dan navržene in docela nepreverjene očitke vendarle vsem občanom in tem »prizadetim davkoplačevalcem«, predvsem pa tistemu, ki je v njihovem imenu — s pooblastilom ali brez njega — napisal ta »protest«, pojasnimo, kakšna je pravzaprav resnica okrog tega.

Vihar okrog svibenskega farovža se je razvnel, ko so nekateri občani, ali morda bolj prav, prizadeti farani Svibnega zvedeli, da gre svibenski farovž in zemlja okrog njega v prodajo in da se za nakup zanima Zonta Franc, baje povratnik iz Amerike, sedaj s stalnim bivališčem na Svibnem.

Ogorčenje se je še povečalo, ko je zakročila med farani cena za te nepremičnine — 10 starih milijonov dinarjev —, ker so ocenjevali, da je vrednost neprimerno višja: najmanj in vsaj 450.000 dinarjev, kakor se je govorilo.

Kljub deputacijam »prizadetih« na različnih mestih je vendarle prišlo do sklenitve kupoprodajne pogodbe. Pogodbo sta sklenila Rimsko-katoliško župništvo Svibno, zastopano po župnijskem upravitelju Cirilu Berglezu, pooblaščen po Škofijskem ordinariatu v Ljubljani kot prodajalec in Zonta Franc, kmet iz Svibnega št. 32 pri Radečah kot kupec.

S to pogodbo so bile prodane: kmetijsko posestvo ca. 10 hektarjev (prav 11 ha, 47 arov) s hišo in gospodarskim poslopjem — vse za dogovorje-

no kupnino 100.000 dinarjev. Naj še povemo, da je takšno pogodbo v ime prodajalca še posebej na sami listini potrdil Nadškofijski ordinariat v Ljubljani.

Očitki, da je občina »protizakonito prejela milijone od prodaje svibenskega farovža«, so torej povsem izmišljeni, neresnični in brez vsake pravne podlage, ker je iz sklenjenega pogodbenega razmerja lahko vsakomur jasno, kdo je po tej pogodbi

Njemu in vsem tistim, ki podobno mislijo, naj povemo, da takšne kupčije s komerkoli in tudi kupčija župnijskega upravitelja nimajo z davki ničesar skupnega. Zato bo davčna uprava ne glede na to kupčijo tudi za te davkoplačevalce odmerjala davke po določbah zakona in občinskega odloka o davkih občanov.

Resnici na ljubo naj še ugotovimo, da sta pogodbeni stranki v davč-

Obino "hišo"
»Ker ste tako protizakonito prejeli milijone od prodaje svibenskega farovža, nam par let ne pošiljajte nalogov za davke. Če uradne osebe lahko delajo take goljufije, potem smo pa že res na koncu.«

Dovodljivost v rubriki

prodajalec in kdo je kot upravičenec prejel očitane milijone. Trditvam in iz trte zvitemu očitku, da je občina »protizakonito prejela milijone«, bi kvečjemu lahko prisodili zlonamernosti pisca, ki je s takim besedičenjem želel vzbuditi med občani nerazpoloženje do te družbenopolitične skupnosti — občine.

Pisec nadalje to kupčijo župnijskega upravitelja spravlja v zvezo z davki in v »imenu davkoplačevalcev« izraža pobožno željo, da naj občina zato nekaj let ne pošilja položnic.

ni prijavi za odmero davka od prometa nepremičnin ne glede na pogodbeno dogovorjeni znesek 100.000 dinarjev, napovedala skupno vrednost posameznih delov teh nepremičnin za 442.758,95 dinarjev. Posebna strokovna cenilna komisija, ki jo je imenovala davčna uprava, pa je vrednost teh nepremičnin ocenila na 237.212 dinarjev.

Takšna so torej dejstva okrog nakupa in prodaje svibenskega farovža. Zaključna ugotovitev iz tega je samo ena: občina s to prodajo ni imela in nima ničesar skupnega, zato upravičeno in najodločneje lahko zavrača natančevanja pisca, ki nastopa »v imenu davkoplačevalcev«.

Katere »uradne osebe, ki delajo take goljufije«, je imel v mislih, pisec sicer ni povedal; če pa tiči zajec, na katerega je hotel pisec streljati s temi očitki, v tem, da je bila kupnina od napisanega dogovorjenega zneska 100.000 dinarjev morda le višja in v višjem znesku tudi izplačana, potem je tudi to jasno, kdo so ti krivci in kje naj bi bili tisti spodtakljivi milijoni, saj so znana imena pogodbenih strank. Če so ti milijoni kje, potem lahko trdimó: PRI OBČINI JIH NI!

To pa je že druga plat pogodbe. To plat pogodbe pa naj ugotavljajo in o njej strokovno presodijo drugi — pristojni organi.

-ar

ZA VEČJO AKTIVNOST MLADINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

več družbene pozornosti tem problemom, tako da bo položaj specializiranih mladinskih organizacij, društev in interesnih skupin, ugodnejši za razvijanje aktivnosti mladih v teh organizacijah in društvih.

Dograditev koncepta SLO pomeni nalogo, s katero v zvezi mladine ne smemo več odlašati. Vojni načrt občinske organizacije pomeni osnovo našega delovanja v spremenjenih vojnih pogojih in od uspešnosti tega načrta je v veliki meri odvisno tudi naše delovanje v teh pogojih.

Kot nedeljivi sestavni del priprav mladih na SLO je tudi obujanje partizanskih tradicij in usposabljanje mladih. Pohod po partizanskih

poteh, kjer bo sodelovalo okoli 100 mladih, bo vsekakor priložnost, da preverimo svoje sposobnosti.

Da si brez načrtnega usposabljanja in informiranja ni mogoče predstavljati učinkovite in trajne aktivnosti, smo v zvezi mladine spoznali že pred leti. Ko smo pripravljali načrt usposabljanja za letos, smo opredelili dve smeri našega delovanja na tem področju. V prvi gre za neposredno usposabljanje vodstev mladinskih aktivov in občinske organizacije, v drugi smeri pa gre za naša prizadevanja, da preko strokovnih služb v delovnih organizacijah izborimo več pozornosti usposabljanju mladih delavcev — samoupravljalcev.

GASILSTVO IN POŽARNA VARNOST V OBČINI

ZA UVOD NEKAJ STATISTIČNIH PODATKOV O POŽARIH V LASKI OBČINI V ZADNJIH DESETH LETIH. V TEM OBDOBJU SMO IMELI SKUPNO 89 POŽAROV. PRI TEM JE POGORELO 38 GOSPODARSKIH POSLOPIJ, 21 STANOVANJSKIH ZGRADB, GOZDNIH POŽAROV SMO IMELI 18, V PODJETJIH IN LOKALIH JE BILO 9 POŽAROV IN 3 POŽARI MOTORNIH VOZIL.

Največ — 16 požarov — so povzročile neurejene dimovodne naprave in napeljave, zatem sledijo namerni požigi v 15 primerih; zaradi slabe električne napeljave je bilo 8 požarov, iskre lokomotive so povzročile 8 požarov, 7 požarov je botrovala malomarnost, dočim so otroci povzročili 7 požarov; udar strele je povzročil 6, samovžig 6, razni stroji 5, peč 2 in odvržen cigaretni ogorek 3 požare. V 6 primerih vzroka požara ni bilo mogoče ugotoviti.

Skupna škoda, ki je nastala pri teh požarih, znaša 1.325.420 dinarjev.

Pri gašenju teh požarov je sodelovalo 1131 gasilcev, iz poklicnih ali prostovoljnih društev naše občine.

Iz naštetih podatkov je torej razvidno, da smo v zadnjem desetletju imeli povprečno 9 požarov letno z znatno škodo.

Zaradi tega je vsekakor upravičen obstoj gasilskih društev, da lahko priskočijo na pomoč pri vseh požarih in primerih, pa tudi pri drugih elementarnih nesrečah.

Na območju laške občine imamo 10 prostovoljnih in 4 industrijska gasilska društva. Vsa ta društva imajo skupno 269 aktivnih gasilcev, so v glavnem dobro opremljena z vsemi protipožarnimi pripomočki in kot smo videli, so bila znatno angažirana pri požarnih intervencijah.

Sama organizacija gasilskih društev, kot tudi službe požarne varnosti je sicer v redu delovala, vendar pa se je tudi v naši občini čutila potreba po smotrnejši organizaciji protipožarnega varstva in gasilstva. Zaradi tega je bil tudi sprejet v 1970. letu poseben republiški zakon o varstvu pred požarom in gasilstvu, ki je izšel v Uradnem listu SRS, št. 46/70.

Ta zakon posebej ureja temeljne in preventivne določbe o varstvu pred požarom, izdelava načrta varstva pred požarom, požarne inšpekcije, gasilske organizacije, požarne skupnosti in gasilski skladi ter organizacija gašenja požarov in reševanja.

Najvažnejše je prav določilo o načrtu varstva pred požarom. V januarju 1972. leta je izšlo posebno navodilo, po katerem morajo občine izdelati občinske načrte požarnega varstva. Tako smo tudi v laški občini pristopili k izdelavi tega načrta. Skupščina je že imenovala posebno komisijo, ki je zadolžena za izdelavo načrta.

Ta načrt, ko bo sprejet, bodo morali upoštevati in izvajati vsi občani,

delovne in druge organizacije, gasilske organizacije, državni organi in obrtne delavnice.

Glavna odgovornost bo predvsem na krajevnih skupnostih, ki bodo morale imeti načrte za svoje območje, prav tako pa tudi vso dokumentacijo. Enako bodo morale vse delovne in ostale organizacije izdelati pravilnike o požarnem redu za svoje območje. S tem načrtom bodo zadolžene posamezne komunalne organizacije in skupnosti za izvajanje požarnovarnostnih ukrepov v svoji pristojnosti in na svojem območju.

Prav tako bo načrt predvideval organizacijo in preventivno dejavnost ter preventivno izvajanje požarnega varstva, v zvezi s preskrbo s protipožarnimi sredstvi, s preskrbo vode za gašenje in podobno.

Posebno bodo v načrtu predvidene operativne gasilske enote, njihova dejavnost, opremljenost in področje delovanja posameznih gasilskih enot.

Pri pripravi osnutka načrta bodo načelno upoštevani napotki in navodila, vendar bodo prilagojeni specifičnim potrebam naše občine. V osnutku načrta bo zajeto v glavnem obstoječe stanje in potrebe po: organizaciji požarnega varstva, požarnovarstvenih ukrepih, vzetih iz prakse, ker se ne bodo dali reševati brez ustreznih normativov z obveznostmi posameznih nosilcev odgovornosti pri izvajanju in so splošnega pomena za občino, normativih o opremljanju objektov z gasilnimi sredstvi, preskrbi s požarno vodo, načinom obveščanja in alarmiranja, kar dosedaj ni bilo regulirano z nobenim predpisom.

Iz naštetega je razvidno, da bo organizacija in služba požarnega varstva imela odgovorno nalogo za čimboljše in čim efikasnejše delovanje.

Za boljše razumevanje pomena te dejavnosti naj na koncu omenimo, da je Skupščina socialistične republike Slovenije sprejela posebne sklepe in priporočila o ukrepih za izboljšanje varstva pred požarom, ki so bili objavljeni v letošnji osmi številki Uradnega lista SRS. Ti sklepi in priporočila ugotavljajo zaskrbljujoč razmah vse večjih in pogostejših požarov, tako da so na podlagi teh ugotovitev morali zavzeti gotova stališča za vzgojo gasilskih kadrov, za nadaljnji razvoj in napredek varstva pred požarom. S sklepi zadolžuje skupščina Izvršni svet skupščine SRS, da prouči problematiko s tega področja, po pri-

poročilu pa naj občinske skupščine s sprejetjem občinskih načrtov varstva pred požarom, določijo temelje in smer protipožarne politike na splošno za celotno občinsko območje.

Ko bo celotna požarna problematika tako obdelana in izvedena, računamo, da bomo le uspeši zmanjšati število požarov, ki nam uničujejo naše materialne dobrine.

RADO PRELOVEC

Vključevanje podeželskih predšolskih otrok v organizirano vzgojno in izobraževalno delo

Temeljna skupnost otroškega varstva občine Laško je med ostalimi nalogami v svoj program postavila tudi vključevanje predšolskih podeželskih otrok v organizirano vzgojo in izobraževanje. Za to odločitev oziroma programirano nalogo se je skupnost odločila predvsem zaradi tega, ker je bil dosedaj poudarek v glavnem na vzgoji in izobraževanju v centrih oziroma strnjenih naseljih, zanemarjeno pa je bilo delo s predšolsko podeželsko mladino.

Ugotovitve so pokazale, da marsikdo od teh podeželskih otrok ne pozna najosnovnejših igrar in igrar, precejšnji problemi pa se pojavljajo pri vključevanju teh otrok v malo šolo. Dejstvo je tudi, da so sredstva, ki se zbirajo v tem skladu, namenjena za vse predšolske otroke iz celega območja naše občine. Tudi to je bil pogoj, da je skupnost napravila ta začetni korak.

Ker ta oblika dela s podeželskimi predšolskimi otroci še ni nikjer pričela, bo skupnost poizkusila s tovrstnim delom v treh vzorčnih oddelkih in sicer v okolici Radeč, Rimskih Toplic in Laškega.

Na podlagi nabranih izkušenj bo ta naloga v prihodnjem letu osredotočena na večje število oddelkov, s čemer bo večje število otrok socializirano ter sposobno za hitrejšo vključevanje v začetno delo pri rednem šolanju.

Za pomoč pri vključevanju teh otrok v organizirano vzgojno delo bodo temeljni skupnosti otroškega varstva pomagale tudi družbeno politične organizacije na terenu, od katerih pričakujemo sodelovanje in zanimanje za realizacijo zastavljene naloge.

JURE JAN

HORTIKULTURNO DRUŠTVO IN NJEGOVA HOTENJA

Hortikulturno društvo Laško je bilo ustanovljeno leta 1962 kot rezultat delavnosti in rekreativne sposobnosti nekaterih starejših Laščanov. Zahvaljujoč njegovim ustanoviteljem je bilo društvo v prvih letih svojega obstoja tudi zelo aktivno. Ramo ob rami je z njim delovalo tudi Turistično olepševalno društvo. Jasno so ob taki koordinaciji tudi rezultati dela obeh društev močnejše izstopali, kot je to danes. Najbrž pa se danes o Hortikulturnem društvu v Laškem vse premalo čuje. Spričo močnih turističnih ambicij pa bi bila aktivnost in domiselnost tega društva še kako potrebna in koristna. Kot si večina društev na svojstven način prizadeva biti aktivno in okolici dobro znano, tako se tudi sedanje vodstvo tega društva trudi biti čimbolj aktivno na vseh svojih področjih. Dobro pa se zavedamo, da nam to vedno ne uspeva. Naše možne aktivnosti so resnično zelo raznolike: od gojitve cvetja in propagiranja tega med občani do urejanja vrtov in okolja ter gojitve sadnih dreves, zaščite rastlin pred boleznimi in škodljivci itd. Vzporedno z naštetim pa zaradi večjega zanimanja občanov do društva moramo prisluhniti tudi nekaterim njihovim drobnim željam. Od časa do časa organiziramo izlete po domovini in celo v inozemstvo, kjer se pri gojitvi cvetja tudi marsikaj novega naučimo. Kljub relativno dobri preskrbljenosti specializiranih trgovin s čebulicami, semeni in ostalim materialom za gojitev cvetic in urejanje vrtov pogosto nastopamo kot brezplačni posredniki za preskrbo članov z navedenimi stvarmi.

Zelo obiskovana so vsa naša predavanja o izpopolnjevanju in o najrazličnejših veččinah hortikulture. Prav letos so bila le-ta tudi izredno kvalitetno podana s strani celjskih strokovnjakov.

Brez dvoma pa je naše največje vsakoletno delo krasitev mesta za že tradicionalno turistično prireditev **Pivo in cvetje**. Ta krasitev in večkratno urejanje cvetlične razstave ob tej priliki daje društvu poleg dela tudi velike skrbi, povezane s finančnimi stroški, ki za društvo kot je naše, mnogo pomenijo.

K temu je seveda dodati še sodelovanje našega društva v povorki kmečke ohceti, ki resnično močno popestri sam sprevod. Zagotovo pa so naši vsakoletni pozivi laškemu prebivalstvu že naleteli na razumevanje predvsem pri privatnih lastnikih in njihov tekmovalni duh še povečali, kdo bo imel lepše urejen vrt in okrašena okna.

Velika nezainteresiranost za lepši izgled je še prisotna v središču mesta in to največ pri stanovalcih v družbenih stanovanjih in pisarnah ustanov in nekaterih podjetij.

16 najbolj prizadevnih gojiteljev

cvetja je lani na osnovi predloga posebne komisije društvo tudi nagradilo.

Nagrade so prejeli: VORINA Angela, DajIPAN Marija, PAVEU Silva, ULAGA Matilda, PETRIČ Martin, HUDINA Franc, ZEME Karolina, SMERC Martin, BERGINC Marija, KNEZ Ana, POTOČNIK Lojzka, KRAŠOVEC Jožefa, SEME Fanička, KACIČ Lizika, VODISEK Jožefa in OCVIRK Neža.

Poleg nagrajenih so bile občanom in organizacijam podeljene pismene pohvale: DROLČ Ela, STRASEK Fanička, MAŠTEN Marija, PLANER Marija, ZOHAR Angela, STRASEK Gusti, HUDOKMET Franc, KRIZNIK Lizika, VAŠL Jože, MACKOVSEK Marija, ŠIBILA Magda, KOKOL Silva, PODBEVSEK Marija, KORENT Silva, LENKO Mira, VRHOVC Karolina, VREČKO Beti, PFAJFER Karolina, ŠKORJA Alojz, ŠKORJA Franc, PURNAT Martina, CVIKL Marija, JANCIC Marica, LEVIČAR Anka, PENIČ Jožefa, HRASTNIK Marica, RATAJ Jožica, KLINAR Silva, DEŽELAK Ivan, JELEN Ivanka, VODOVNIK Ivo, GOZDNA UPRAVA LAŠKO, PIVOVARNA LAŠKO, SOLA PRIMOZA TRUBARJA LAŠKO.

Resda ima društvo že okrog 330 članov, vendar v samem upravnem odboru zelo pogrešamo mlade ljudi. Teh seveda za naše delo ni lahko zainteresirati.

Poleg tovarišev: Vodovnik Ivana, Colner Pavla, Križnik Otmarja, Oberžan Alojza, Jančič Staneta in to varšice Vrhovc Dragice, Pušič Milke ter drugih, ki so kot ustanovitelji tega društva že več let aktivno sodelovali v upravnem odboru, še vedno zelo aktivno delujejo v društvu: JELEN Ivanka, GRADIŠNIK Kristina, PIRNAT Mila, ČEDE Ana, MLAKAR Lenči, ŠEGULA Fani, ŠIPEK Anica, KRIŽNIK Angela, VALANT Leopold ter še nekateri. Vsem navedenim ni bilo nikoli žal prostega časa, ki so ga porabili za razna društvena dela, katerih ni bilo malo. Vedno so delali tudi v lastno zadovoljstvo, zavedajoč se, da bo tudi njihovo delo pripomoglo k lepšemu in urejenjemu kraju.

Priznati moramo, da smo v lanskem letu od Turističnega društva le dobili nekaj več sredstev za našo dejavnost in s

tem dobili vsaj tiho in seveda zelo koristno priznanje.

Pri tem je resnična tudi ugotovitev, da pa za svoje delo nismo deležni nikakršnega javnega priznanja, ki je za marsikoga lahko tudi močna vzpodbuda za nadaljnje uspešno delo.

Nemalo nam skrbi že dolgo dela letošnja 10. jubilejna turistična prireditev **PIVO IN CVETJE**. Velike imamo želje, možnosti pa so le zelo skromne. Če bi v Laškem obstojala vsaj skromna vrtnarija, bi naše delo bilo precej lažje.

Razumljivo, da v prvi člen simbola turistične prireditve »PIVO IN CVETJE« vlagajo velika sredstva. Za cvetje — drugi člen tega simbola — pa denarja ni, zato bo morda vredno razmisliti, da se drugi del tega simbola preimenuje v nekaj, kar bo enakovrednejše prvemu. S tem pa bi Hortikulturno društvo najbrž šlo v pozabo, kar pa še zdaleč ni naša želja, niti namen.

Pri našem nadaljnjem delu si želimo od vseh Laščanov več posluha za urejenost in lepoto ter tesnejšega sodelovanja s Turističnim društvom.

AVGUST PINTER

ZLATA POROKA V LAŠKEM

Med redke jubilate, ki slavijo jubilej zlate poroke, sodita tudi **RAJH Marija** in **Jakob**, iz Brez nad Laškim, ki sta si v soboto, dne 21. aprila 1973 na matičnem uradu ponovno izmenjala prstane.

Ob tej slovesnosti jima je čestital občinski odbornik **SUHEL Ernest**. To svečanost sta popestrila tudi predstavnik občinske skupščine ter Volne Laško, ki sta jima čestitala k tako visokemu jubileju in jima izročila darila svojih podjetij.

J. O.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED ZOBOZDRAVSTVENE DEŽURNE SLUŽBE

ZA ČAS OD 19. MAJA DO 1. JULIJA 1973

1973

Zdravnik

19. 5.—20. 5.
26. 5.—27. 5.
2. 6.—3. 6.
9. 6.—10. 6.
16. 6.—17. 6.
23. 6.—24. 6.
30. 6.—1. 7.

dr. Gradt-Naglič Erika
dr. Homan Danica
dr. Herman Boris
dr. Kogovšek Albin
dr. Koren Marjan
dr. Krolo Zvone
dr. Lavrenčič Dušan

Dežurna služba se bo odvijala pri Javni zobni polikliniki Celje in bo nudila prvo pomoč v nujnih primerih ob sobotah od 14.—19. ure in nedeljah od 9.—18. ure.

NOVE STOPNJE AMORTIZACIJE

ZA OBRTNE DEJAVNOSTI

V Uradnem listu SRS št. 55-435/72 je bil objavljen odlok o načinu ovrednotenja in stopnjah amortizacije osnovnih sredstev v lasti občanov.

Po tem odloku, ki se uporablja že od 1. januarja 1972, se amortizacija obračunava od amortizacijske osnove po stopnjah iz navedenega odloka.

Stopnje amortizacije osnovnih sredstev za posamezne skupine osnovnih sredstev znašajo:

Skupina osnovnih sredstev	Letna amortizacijska stopnja %
a) gradbeni objekti, ki niso zavezani davku od premoženja, ki se plačujejo na posest stavb	5
b) stroji za preoblikovanje materiala z odvzemanjem delcev ali plastično deformacijo	10
c) druge delovne naprave in oprema	6
d) velika orodja za preoblikovanje materiala z odvzemanjem delcev ali plastično deformacijo ter pomožne naprave, katerih nabavna vrednost znaša več kot 10.000,00 dinarjev	12
e) obratni in poslovni inventar	10
f) cestna motorna vozila	20
— tovorna cestna motorna vozila	20
— osebni avtomobili	20
— ostala cestna motorna vozila	15

Osnova za obračun amortizacije osnovnih sredstev se smatra nabavna cena, povečana za stroške dostave in montaže.

Odlok dopušča, da se amortizacijska osnova lahko poveča za vrednost izvršenih rekonstrukcij ali generalnih popravil. Če so osnovna sredstva pridobljena, rekonstruirana ali generalno popravljena v lastni režiji, se za amortizacijsko osnovo šteje dejanska vrednost vloženega materiala, dela in stroškov režije.

Po gornjih stopnjah in takšnih osnovah obračunana amortizacija se šteje kot upravičen strošek obrtne dejavnosti po 6. točki 75. člena zakona o davkih občanov.

Amortizacija se obračunava od vsakega osnovnega sredstva od prvega dne naslednjega meseca, ko zavezanec prične uporabljati osnovno sredstvo.

Za stroje, naprave, opremo, veliko orodje in cestna motorna vozila velja načelo, da se lahko amortizacija obračunava po prej navedenih stopnjah le, če so sredstva v uporabi polni delovni čas.

Odlok pooblašča davčno upravo,

da v posameznih primerih odloči, kdaj in za koliko se lahko uvodoma navedene stopnje zvišajo ali znižajo, če se osnovna sredstva uporabljajo več ali manj kot polni delovni čas, ali če je življenjska doba določenega osnovnega sredstva zaradi tehnologije dela, večje obrabe oziroma hitrejše dotrajanosti krajša od normalne in bi zato na zahtevo občana

naj veljale za takšna osnovna sredstva višje stopnje.

Kadar je vrednost osnovnega sredstva v celoti odpisana, občan pa osnovno sredstvo še nadalje uporablja, obračunavanje amortizacije preneha.

Obračun amortizacije opravi zavezanec praviloma konec poslovnega leta v evidenci osnovnih sredstev.

Z OBČNEGA ZBORA PD RIMSKE TOPLICE BOGATI SADOVI

Planinsko društvo Rimske Toplice je imelo letos svoj občni zbor na Kopitniku. To je bil prvi občni zbor v koči na Kopitniku. 25. februarja smo se zbrali v dvoranci koče. Člani odbora smo se bali, da bo obisk slab, saj je bilo takrat še kakih 30 cm snega pri koči. Zaradi snega in ledu so bili vsi dostopi h koči precej težavni. Z vozili ni bilo mogoče priti h koči, ker je bila pot vozna le malo nad vasjo Turje. Doživeli pa smo preseenečenje, saj se je zbora udeležilo kar 108 članov. Planinsko zvezo Slovenije sta zastopala tov. Tone BUČAR in Ivan ZABEL. Zasavski meddruštveni odbor tov. Marjan OBLAK in Drago KOZOLE. Prisotni so bili še zastopniki PD Radeče, Zagorje, Dol pri Hrastniku in Sevnica. TVD Partizan je zastopal Pavle AJDNIK, turistično društvo. Tončka JANJATOVIČ in KO SZDL tov. Magda PARADIŽNIK.

Zaradi dvajsetletnice obstoja našega društva je zbor potekal bolj slovesno. V avgustu bo poteklo dvajset let, odkar je bilo PD Rimske Toplice ustanovljeno. Želja vseh članov pa je, da bi za ta jubilej odprli kočo na Kopitniku za redno obratovanje. Zato je bila osrednja tema razprav, kako končati dela na koči. Slišali smo tudi številke, ki kažejo, kako obsežno delo je bilo opravljeno pri tej gradnji. Opravili smo nad 9000 ur prostovoljnega dela, vložili pa nad 270 000 dinarjev denarnih sredstev. Kočo že sedaj ocenjujejo, da je vredna nad 400.000 dinarjev. Ko pa bo opremljena, bo vredna več kot 500.000 dinarjev. Gradbeni strokovnjaki PZS so priznali upravnemu odboru društva, da je uspel zgraditi dom, ki je izredno funkcionalen, po zunanosti pa se lepo vključuje v še neokrnjeno gorsko okolje na Kopitniku.

Na zboru so spregovorili tudi mladinci. Mladinski odsek je bil zelo aktiven. Osnovno planinsko šolo je končalo 30 pionirjev. Pripravili so sedem izletov, med drugim tudi na Triglav. Udeležba na izletih je bila dobra. Društvo je prispevalo za izle-

te 700 din, ostale stroške so krili udeleženci sami. Marjan KNEZ, ki je vodil planinsko šolo, je opravil letni del tečaja v Vratih, ki ga organizira mladinska komisija pri PZS, kandidati pa dobe naziv mladinski vodnik. Z mladino sta aktivno delali tudi mentorici — profesorici Cirila UŠEN in Marija KREFL. Njuna zasluga je, da je v društvu včlanjenih kar 112 pionirjev.

In načrti za delo v letu 1973?

Glavna skrb bo veljala pripravi proslave ob dvajsetletnici društva, ki pa sovpada z osemdesetletnico organiziranega planistva na Slovenskem.

Skrb gospodarske komisije bo, da do obletnice pripravi kočo za otvoreitev, kar pa bo mogoče le, če bomo uspeli zbrati še kakšnih 50.000 dinarjev v denarju, ali pa v materialu.

Mladinci so si zadali nalogo, da bodo vse leto organizirali osnovno planinsko šolo. Razen tega pa bodo svojo dejavnost usmerili tudi v organizacijo taborjenj ter raznih tekmovalanj.

Zbor je odboru naložil še posebno nalogo, da oživi delo komisije za varstvo okolja in za propagandno dejavnost društva.

Društvo bo še naprej vodil dose-danji upravni odbor. Zbor je zahteval, da ostanejo v odboru vsi dose-danji člani.

Miloša MLAKARJA pa smo proglasili za častnega člana in odbornika, dočim je od PZS prejel zlati častni znak, to je najvišje odličje v planinstvu. Prav tako smo razglasili Miho SKORNIKA za častnega člana društva in odbornika.

Po končanem zboru smo ostali na Kopitniku še dolgo, kajti lep sončen dan nas je zvabil v okolico koče, nekatere celo na vrh Kopitnika. Ko smo v poznem popoldnevu zapuščali kočo, je sonce zlatilo verigo veličastnih Savinjskih Alp. Odhajali smo zadovoljni na svoje domove, z našega skupnega planinskega doma, ki je bil toliko let le sen planincev iz Rimskih Toplic.

LEOPOLD PAVČNIK

MEHANIZACIJA NA NAŠIH KMETIJAH

KORENITA PREOBRAZBA KMEČKIH DOMAČIJ IZPRED SEDEMDESETIH LET

Pred približno 70 leti, okrog leta 1900, se je pričelo z mehanizacijo kmetijev na območju sedanje laške občine. V tistih letih so začeli kmetje opuščati mlatev žita s cepci in kupovali stroje — mlatilnice. To je bil za takrat viden napredek, saj je srednje velik kmet moral imeti za mlatev 4 mlatiče ves teden. Z mlatilnico je tako delo opravilo 8 mlatičev v dveh dneh. Prve mlatil-

nice so bile na ročni pogon, delo je bilo težko, vendar so se za tako delo ogrevali predvsem mladi ljudje. Nekateri so vrteli stroje pri raznih kmetih po štirinajst dni skupaj. Kmalu so začeli mlatilnice izpopolnjevati tako, da so nabavljali geple ali vitlje. Vrtenje, ki so ga opravljali ljudje, je zamenjala živina: voli ali konji.

V letih 1903—1914 je zaradi ome-

jevanja uvoza živine iz Srbije in drugih takratnih balkanskih držav v Avstrijo, cena živini narastla skoro za sto odstotkov. Tako so naši kmetje, ki so se bavili z živinorejo, kupovali kmetijske stroje: mlatilnice in slamoreznice. Mlatilnica je veljala 80 goldinarjev ali 160 kron. To je bila cena približno ene povprečno dobre krave. V Laškem sta imela dva trgovca stroje. Razstavljeni so bili zunaj trgovine, da so si jih kmetje lahko ogledali tudi ob nedeljah, ko so prihajali v takratni trg v cerkev in po drugih nedeljskih opravkih. V času prve svetovne vojne, ko so fantje in mlajši možje morali v vojsko, so si kmetje po večini kupili železne geple, ki so ostali v rabi, dokler jih niso deloma nadomestili motorji.

Približno deset let po drugi svetovni vojni se je pričelo z elektrifikacijo našega podeželja. Odslej žene mlatilnice in slamoreznice elektrika.

Po letu 1965 so si naši kmetje začeli nabavljati kosilnice, žetvene naprave, traktorje in druge poljedelske stroje, ki nadomeščajo hitri odtok kmetijskega prebivalstva v nove industrijske centre.

Tudi gospodinjstvo na kmetih je spremenilo svoj stari način. Izginile so črne kuhinje, marsikje je pritekla v kuhinjo voda in izpodrinila težke brente. Kuhanje v prstenih loncih se je preselilo iz kmečkih peči v emajlirane lonce na električne štedilnike. Skoro povsod imajo hladilnike, marsikje že tudi hladilne skrinje in seveda pralne stroje, na strehah pa se bohotijo radijske in neredko tudi televizijske antene.

Bliskovit razvoj tehnike je v razmeroma kratkem času korenito preobrazil večino kmečkih domačij.

Pred leti je bilo v okrilju laške kmetijske zadruge ustanovljeno društvo mladih zadržnikov, ki je s svojim delovanjem spodbujalo kmečko mladino k veselju do kmetijstva, vendar je žal prehitro zamrlo.

Podobno društvo ali tečaji bi bili potrebni še posebej sedaj, ko se kmetje poslužujejo v vedno večji meri strojev, s katerimi ob nabavi še ne znajo ravnati, zato pride večkrat tudi do nesreče. Stroji pa so za današnje kmetovanje neobhodno potrebni, saj je na kmetih vedno manj ljudi, ki bi bili voljni delati na zemlji.

Odtok mladih ljudi s kmetov je vedno močnejši, kot da jih požirata industrija in žal tudi tujina. Le ostareli in onemogli ljudje se še z ljubeznijo neizprosno oklepajo zahtevne zemlje, ki pa niso kos delu, ki ga kmetijstva ferjajo.

In kje je rešitev iz takega stanja? Tudi na to bi bilo prav misliti.

MATEVŽ DEŽELAK

VELIKI NAPORI IN PRIZADEVANJA

RIBIŠKE DRUŽINE LAŠKO

Več kakor desetletje že deluje v Laškem ribiška družina. Njeno delo je bilo ob ustanovitvi aktivno, pozneje je prišlo obdobje stagniranja, pa tudi nazadovanja v aktivnosti. Vzrokov za to je bilo več. Glavni vzrok je bil — med drugimi — prav gotovo poslabšanje bioloških pogojev za življenje rib v Savinji, ki je glavna voda, s katero upravlja RD Laško. Salmonidne vode, to je vode, kjer živi postrv, so bile ob ustanovitvi družine močno zanemarjene in tudi izropane.

Savinja je bila biološko že skoraj mrtva, za kar ima predvsem zasluge celjska industrija. Sedaj, ko se je družba le zavedla, da delamo počasi samomor z onesnaževanjem voda in zraka, se je obrnilo na bolje. Žal, se še vedno najdejo vodilni ljudje v gospodarstvu, ki mislijo, da so naše reke kanali za odpadne vode iz tovarn, ki jih vodijo.

Ribiška družina v Laškem je leta 1968 spremenila koncept delovanja in razvoja. Začeli smo intenzivno raziskovati vode, tako glede njene kvalitete, kakor tudi pogojev za smotno gospodarjenje v teh vodah. Opravili smo inventarizacijo skoraj vseh večjih potokov. Izdelan je bil nov kataster in določene vode, kjer bomo gojili postrvi za lastne potrebe poribljavanja. Kupljeno je bilo veliko zaroda, pa tudi večjih rib, kar vse smo vložili v potoke. Tudi v Savinjo vlagamo, predvsem krapa.

V zadnjih treh letih smo vložili za več kot 50.000 dinarjev rib, kar je vsota, o kateri se že splača govoriti. V salmonidne revirje vlagamo razen potočne postrvi še potočne zlatovčice in lipana. Napori dobrega gospodarjenja so že vidni, predvsem v večjem ulovu na športni način. Vedno več je tudi turistov, ki posegajo po dnevnih ribolovnicah, ki so za salmonidne vode na razpolago v turističnem biroju Laško, za Savinjo pa še v Rimskih Toplicah pri tovi. Podbrezniku. Beležimo tudi naglo povečanje števila članov.

Razen odpadka, pa so težave tudi ob potokih. Prebivalci teh okolišev mislijo, da so potoki odlagališča odpadkov in stare šare. Začeli smo akcijo za odpravo teh divjih odlagaljšč smeti in odpadkov. Zahtevali bomo tudi podporo oblasti in sankcije po zakonu, če naša opozorila ne bodo zalegla. Poseben problem so krivolovci, ki kradejo in uničujejo ribji življenj, največ v postrvjih vodah. Družina je marsikaj že storila, da se ropanje voda prepreči. Imamo organe v družini, ki se ukvarjajo samo s krivolovom in prekrški vseh vrst, in ki odkrivajo krivolovce. Potrebna pa bo večja podpora oblastvenih organov, kjer mislimo predvsem na občinskega sodnika za prekrške, ki naj bi kaznoval krajo rib tako, kakor kaznuje druge prekrške.

Ribiči v laški družini nismo sebičneži. Marljivo delamo, vse na prostovoljni osnovi. Vse akcije, ki smo jih izpeljali, so bile uspešne, opravimo pa nad 1000 ur prostovoljnega dela letno. S takšnim delom je vedno več pogojev za povečanje članstva v družini. Vedno več bo delovnih ljudi, ki bodo lahko uživali ob biološko zdravih vodah in se ukvarjali z ribolovnim športom. Dokazano je, da je ta šport glede aktivne rekreacije človeka enakovreden vsem ostalim. Prijateljski medsebojni odnosi in humanost do športnega objekta, to je do rib, ki jih lovimo, so odlike športnih ribičev. Naša družina si je zadala nalogo, da te vrednote še posebno goji, zato posvečamo vzgoji članstva in tudi vzgoji podmladka veliko pozornost.

Ribiči laške družine želimo, da bi družbena skupnost komune kaj več zvedela o naših prizadevanjih, saj končno delujemo v prid delovnemu človeku, za njegovo rekreacijo, bomo pa se tudi za varstvo okolja, ki ga razvoj človeka tako zelo ogroža.

Leopold Pavčnik

PRIZNANJA ZA UREJENOST OKOLJA

Pred petnajstimi leti je 35 občanov ustanovilo Turistično in olepševalno društvo v Rimskih Toplicah, katerega cilj je urediti Rimske Toplice in jih prilagoditi potrebam sodobnega turizma. Tako je napisano v zapisniku ustanovnega občnega zbora našega društva. Od 35 ustanoviteljev je ostalo društvu zvestih 20 članov, 6 jih je umrlo, 6 odselilo, trije so odstopili. Danes imamo 65 članov.

Prvotno ime je bilo turistično in olepševalno, kar se je v 15 letih obstoja pokazalo kot pravilno, ker le urejena naselja z lepотно urejenimi okolji naših domov bodo privabila goste, ki se bodo med cvetjem in zelenjem dobro počutili ter se radi vračali v čiste in lepo urejene naše domove.

Objektiven kronist bo sicer za preteklih 15 let lahko zabeležil lep napredek, vendar še dolgo ne bo mogel trditi, da je ta naša prelepa kotlina s Smarjeto in Toplicami urejena tako, kot bi po svoji edinstveni legi in okolici zaslužila.

Turistično društvo je dajalo že vrsto let članom popuste pri nabavi korit, cvetja in grmičevja. Leta 1972 smo šli korak naprej; sprejeli smo pravilnik, po katerem bomo dajali našim članom še nadalje regrese, posojila za ureditev okolja in nagrade za okrasitve zgradb in ureditve okolja.

Za 15. obletnico obstoja društva je dru-

štvo organiziralo interno turistično prireditve v salonu Stare pošte v Rimskih Toplicah.

Po pozdravnih in uvodnih besedah predsednika društva tov. JOŽETA KAJTNE so najprej nastopili učenci osnovne šole Antona Aškercja s kulturnim programom. Poleg dveh recitacij je šolski pevski zbor pod vodstvom prof. Julija GORIČA zapel za to priložnost naštudirane pesmi, nato pa je predsednik društva objavil rezultate posebne ocenjevalne komisije, ki je v pretekli sezoni v dveh različnih obdobjih ocenjevala zunanji izgled naselij Rimskih Toplic. Komisijo so sestavljali po eden predstavnik turističnega društva, krajevne skupnosti in Celjske turistične zveze. Na podlagi te ocene so bila sedaj podeljena priznanja in to: 3 za najlepšo okrasitev pročelij zgradb in 2 za najlepšo ureditev okolja zgradb.

Za tem je direktor ARBORETUMA VOLČJI POTOK ing. Miha OGOREVC s skioptičnimi slikami dokumentiral svoje predavanje, ki mu je dal naslov: LEPTNO UREJANJE OKOLJA NAŠIH DOMOV.

Prireditve smo organizirali z namenom, da vzbudimo v slehernem našem občanu smisel za lepотно urejanje okolja naših domov. Tako bomo pripravljeni za prehod, ki ga bodo Rimske Toplice gotovo doživele in to v doglednem času.

ALOJZIJ KOZELJ

POVEČANO ZANIMANJE ZA STRELSKI ŠPORT

Aprila je bilo občinsko prvenstvo mladincev in pionirjev v streljanju z zračno puško. Tekmovalo je 31 najboljših strelcev in strelk iz vseh strelskih družin. Od vseh nastopajočih jih je kar 14 doseglo predpisano normo za pristop na republiško prvenstvo v Ljubljani.

Rezultati mladincev: MATEK Roman, SD Zidani most 338, BEZGOVŠEK Jože, SD Breze 321, JELEN Robert, SD Laško 313 krogov od 400 možnih.

Rezultati pionirjev: ŠULIGOJ Milan, SD Zidani most 142, STOPINŠEK Štefko, SD Laško 132, ZORKO Jože, SD Laško 131 krogov od 200 možnih.

Za nagrade 6 najboljših mest je poskrbel občinski sindikalni svet Laško.

V tem mesecu je bila končana tudi liga tekmovanja I. dela z zračno puško, v kateri se pomeri vsaka družina med seboj. Primat občinskega prvaka že več let brani strelska družina iz Rečice, njej sledi družina »Papirnica« iz Radeč in tretje mesto SD Pivovarna Laško.

Statistika kaže, da kvaliteta strelcev iz leta v leto močno raste, prav tako pa zanimanje za strelski šport, predvsem med mladino, saj je število članstva v zadnjih nekaj letih narastlo kar za 150 članov. Občinsko, kot tudi družinska vodstva so v dilemi, kako obdržati trenutno številčno stanje glede na to, da že vsa leta primanjkuje orožja, številčno stanje pa se občutno zvišuje. Obstoj celotnega želja po ustanovitvi novih družin. Da je strelska organizacija v zavirljivem položaju, še posebej, kot družbenopolitična pomembna potrjuje primer, da je strelskim rekvizitom občutno porastla cena (samo en primer: dosedanja cena MK naboja 1,5 para, je sedaj narastla na 26 par, pričakuje pa se še podražitev) letna poraba malokalibrskih nabojev pa je ca. 20.000 komadov. Kje so še vsi ostali tehnični pripomočki za vzgojo strelcev, ki omogočajo dvig kvalitete, ki si jih strelci tako želijo.

Če je strelstvo res tako družbeno potrebna organizacija — v kar ni dvoma — potem bo družba morala v prihodnje imeti več posluha za vzdrževanje te organizacije.

J.O.

OBVESTILO

V ZDRAVSTVENI POSTAJI LAŠKO ORDINIRAJO
SLUŽBA SPLOŠNE MEDICINE

Dan	Dopoldne	Popoldne	1
Ponedeljek	Dr. DOLANC Jože Dr. BABURAK-GRAKALIČ Vesna	Dr. VELIKONJA Tone	
Torek	Dr. VELIKONJA Tone	Dr. BABURAK-GRAKALIČ Vesna	
Sreda	Dr. DOLANC Jože Dr. BABURAK-GRAKALIČ Vesna	Dr. VELIKONJA Tone	
Četrtek	Dr. VELIKONJA Tone	Dr. BABURAK-GRAKALIČ Vesna	
Petek	Dr. DOLANC Jože Dr. VELIKONJA Tone	Dr. BABURAK-GRAKALIČ Vesna	

ZOBOZDRAVSTVENA SLUŽBA

Dan	Dopoldne	Popoldne	1
Ponedeljek	Dr. VUČKOVIČ Jelka PAJMAN Herta	SPROGAR Edvard	
Torek	SPROGAR Edvard PAJMAN Herta	Dr. VUČKOVIČ Jelka	
Sreda	Dr. VUČKOVIČ Jelka PAJMAN Herta	SPROGAR Edvard	
Četrtek	Dr. VUČKOVIČ Jelka SPROGAR Edvard	PAJMAN Herta	
Petek	SPROGAR Edvard PAJMAN Herta	Dr. VUČKOVIČ Jelka	

Vsako soboto je dežurna ordinacija za nujne primere od 7. do 11. ure v prostorih Zdravstvene postaje Laško.

TOVARNA PAPIRJA RADEČE

Tovariša Ludvika Sotlarja, sekretarja osnovne organizacije ZK Tovarne papirja Radeče, sem obiskal v konstruktorskem biroju podjetja. Rad je ustregel in za bralce našega lista odgovoril na nekaj vprašanj.

Vprašanje:

TOVARIŠ SEKRETAR, TOVARNA PAPIRJA RADEČE JE NAJSTAREJŠE PODJETJE V OBČINI LAŠKO. ALI LAHKO POVEŠ, PROSIM, NAJZNACILNEJŠE MEJNIKE V ZGODOVINSKEM RAZVOJU TOVARNE?

Odgovor:

Pred približno 250 leti so na kraju, kjer stoji naša tovarna, pričeli izdelovati papir. Izdelava je bila zelo primitivna, saj so sušili papir kar na soncu.

Ustanovitelj podjetja je bil priwatnik, ime ni znano.

Najstarejši lastnik, ki je znan je Brodnik. Leta 1875 je tovarna prešla v last Krišperja. Zadnji lastniki pred nacionalizacijo pa so bili bratje Piatnik.

V letu 1907 je bil v obratu postavljen papirni stroj I., ki obratuje še danes s takratno kapaciteto 500 do 600 kg papirja na 24 ur. Večji razmah je dobivalo podjetje v letih med dvema vojnama. V to obdobje spada elektrifikacija podjetja in postavitev II. papirnega stroja. V tem času je podjetje doseglo ca. 1600 ton letne proizvodnje.

Leta 1944 je bila tovarna 75 % uničena; v letih 1945 in 1946 je sledila intenzivna obnova tovarne tako, da je že naslednje leto stekla proizvodnja. Proizvedenih je bilo 2380 ton raznih papirjev in kartonov.

Potem, ko je septembra 1950. leta prevzel podjetje v upravljanje delovni kolektiv in so bili izvoljeni organi upravljanja, smo v letu 1953 montirali nov stroj za površinsko klenjenje papirja. S to investicijo se je zelo izboljšala kvaliteta proizvodov in je predstavljala, za takratne razmere, pravo revolucijo v papirni tehnologiji pri nas.

Vprašanje:

KATERO RAZDOBJE PRIŠTEVAS MED NAJUSPEŠNEJŠE V RAZVOJU PODJETJA?

Odgovor:

Razdobje 1962—1966 predstavlja za naše podjetje revolucionarni preobrat tako v pogledu fizičnega obsega kot tehnologije. V tem času smo popolnoma spremenili izgled tovarne. Iz zastarelega obrata je nastala nova, sodobna tovarna z novimi stroji in napravami. S postavitvijo novega III. papirnega stroja in rekonstrukcijo obstoječih dveh papirnih strojev, se je fizični obseg proizvodnje skoraj potrojil.

Vprašanje:

ALI LAHKO POVEŠ, KAKO SE JE GIBAL KOLIČINSKI OBSEG PROIZVODNJE?

Odgovor:

Rekel sem že, da je bilo v letu 1947 proizvedenih 2380 ton, leta 1960 3479 ton, lansko leto pa 10.027 ton raznih papirjev in kartonov.

LUDVIK SOTLAR, SEKRETAR OO ZK TOVARNE PAPIRJA RADEČE

Vprašanje:

IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH?

Odgovor:

Število zaposlenih se ni gibalo vzporedno z rastjo količinske proizvodnje, saj je bilo v letu 1947 zaposlenih 268 delavcev, konec leta 1972 pa 431 delavec.

Razmerje leta 1947 v odnosu na leto 1972 je:

- v pogledu števila zaposlenih 1:1,6
- v pogledu količinske proizvodnje pa 1:4,3.

Torej fizični obseg proizvodnje je rasteel neprimerno hitreje kot zaposlitve, saj je leta 1947 odpadlo na zaposlenega 8.880 kg papirja, leta 1972 pa že 23.264 kg.

Vprašanje:

KAKŠEN JE PRAVZAPRAV PROIZVODNI PROGRAM TOVARNE, KAKŠNE PAPIRJE PROIZVAJATE?

Odgovor:

V našem podjetju proizvajamo predvsem kvalitetnejše papirje in kartone, zlasti veliko specialnih in zaščitnih vrst, ki terjajo skrbno in natančno izdelavo.

Kriteriji kvalitete so torej izredno ostri.

Na enem stroju imamo že utečeno,

na drugem stroju pa uvajamo poizkusno proizvodnjo za premazovanje papirjev z visokim leskom. Potrebe po tovrstnih papirjih so v Jugoslaviji zelo velike in smo jih do nedavnega skoraj v celoti krili z uvozom.

Vprašanje:

KAKŠNE INVESTICIJE NAČRTUJETE ZA PRIHODNJA LETA?

Odgovor:

V letošnjem letu moramo dokončno rešiti vprašanje oskrbe s tehnološko vodo in razširiti kotlarno. Istčasno bomo intenzivno delali na pripravi za večjo investicijsko naložbo, to je postavitev IV. papirnega stroja z letno zmogljivostjo 11.000 ton raznih papirjev. To investicijo, ki bo veljala ca. 13 milijard starih dinarjev, bomo realizirali v naslednjih letih, odvisno pač od finančnih sredstev.

Vprašanje:

TOVARIŠ SEKRETAR, ČE DOVOLIS BI PRESLA ŠE NA NEKATERA DRUGA PODROČJA. NA I. PLENUMU SLOVENSKE PAPIRNE INDUSTRIJE KONEC LANSKEGA LETA V KRŠKEM, JE BIL NAMREČ SPREJET SKLEP O USTANOVITVI ZDRUŽENEGA PODJETJA. KAMOR BI SE VKLJUČILE VSE PAPIRNE IN CELULOZNE TOVARNE V SLOVENIJI, KAJ LAHKO POVEŠ O TEM?

Odgovor:

Da, res je. Na plenumu v Krškem, kjer je poleg delegatov posameznih podjetij in nekaterih vidnih republikanskih predstavnikov prisostvoval tudi predsednik CK ZKS tovariš France Popit, je bil med drugim sprejet tudi sklep, da se pristopi k pripravi za ustanovitev Združenega podjetja slovenske papirne industrije. Imenovana je bila tudi delovna grupa z nalogo, da pripravi osnutek samoupravnega sporazuma združenega podjetja.

Vprašanje:

LAHKO POVEŠ KAKO TO DELO NAPREDUJE?

Odgovor:

Prvi osnutek samoupravnega sporazuma je že skoraj pripravljen in bo v kratkem dan v razpravo. Javna razprava bo potekala v posameznih fazah in na različnih nivojih. Ko bodo stvari dovolj razčiščene, posamezna stališča, ki so sedaj še različna, pa vsklajena, bomo šli na referendum, kjer bomo imeli možnost vsi delavci te panoge s tajnim glasovanjem se izreči »za« ali »proti« združitvi.

Vprašanje:

KAJ KONKRETNO SILI PAPIRNICARJE K SNOVANJU ZDRUŽENEGA PODJETJA? ALI POSAMEZNE TOVARNE NIMAJO MOŽNOSTI LASTNEGA INDIVIDUALNEGA RAZVOJA?

Odgovor:

Da smo si na jasnem. Trenutno nas papirnicarje ne silijo nobeni takšni razlogi ki bi jih ne mogli obiti. Trenutno ni v nobeni papirni to-

V PRETEKLOSTI IN DANES

varni ogrožen njen lastni razvoj in obstoj. Rečem, trenutno, kaj pa bo v bodoče za tiste, ki bodo ostali zunaj velikih gospodarskih grupacij, pa je težko reči.

Integracijska gibanja so prisotna tako v slovenskem, jugoslovanskem, kakor tudi svetovnem gospodarskem prostoru. Napačno mislijo tisti, ki govore, da gre pri teh gibanjih za trenutna nagnjenja, ki bodo preživevala. V resnici gre za dolgoročno gospodarsko razvojno orientacijo, pogojeno z nujnostjo za hitrejši razvoj.

Slovenska papirna industrija je razmeroma majhna industrijska panoga, saj zaposluje vsega skupaj le nekaj več kot 5000 delavcev. Njene kapacitete se raztezajo od Medvod in Krškega do Sladkega vrha.

Vprašanje:

KAKŠNO ORGANIZACIJSKO OBLIKO NAJ BI IMELO ZDRUŽENO PODJETJE IN KAKŠNE FUNKCIJE NAJ BI VRŠILO?

Odgovor:

V začetku, po mojem mnenju, ne bi kazalo iti na nevem kako visoko stopnjo organiziranje združenega podjetja. Združenemu podjetju bomo dali le tiste funkcije, ki so skupnega pomena za vse podpisnice, o čemer se bomo predhodno sporazumeli.

Vprašanje:

KAKŠEN JE OSNOVNI CILJ ZDRUŽITVE?

Odgovor:

Osnovni cilj združitve je usklajen razvoj slovenske industrije celuloze in papirja. Večja gospodarska moč združenega podjetja in združevanje sredstev za skupna vlaganja predstavljajo novo kvaliteto, ki bo omogočila vsklajen in hitrejši razvoj celotne slovenske celulozne in papirne industrije, kakor tudi vsakega posameznega člana ZP posebej.

S tako vsklajenim razvojnim programom in močjo ZP bi dosegli uspešnejše in racionalnejše poslovanje s pomočjo vsklajene komercialne politike, finančne politike, kadrovske politike, skupnega razvojno-raziskovalnega dela, inženiringa, projektive, ter združevanja še enekaterih drugih, sedaj ločenih funkcij v skupno funkcijo Združenega podjetja.

Vprašanje:

KOT VIDIM, SI OPTIMIST PRI TEJ STVARI?

Odgovor:

Vsekakor.

Vprašanje:

KDAJ MISLIŠ, BO PO TVOJEM MNENJU PRIŠLO DO USTANOVITVE ZP.

Odgovor:

Na to vprašanje bi težko odgovoril. Upam, da kmalu. Točen datum je pač odvisen od številnih pogojev in pa od zavzetosti posameznih udeležencev.

Vprašanje:

TOVARIS SEKRETAR, MISLIM, DA SE BOŠ STRINJAL, DA V TEM NAJINEM POGOVORU NE SMEVA OBITI DELAVSKIH USTAVNIH DOPOLNIL. KAJ LAHKO REČES O TEM?

Odgovor:

Ustavna dopolnila XXI., XXII. in XXIII. omogočajo delovnim ljudem in jih hkrati zavezujejo, da organizirajo v podjetjih novo, kvalitetnejšo obliko upravljanja. Zaradi tega bo treba spremeniti, oziroma dopolniti vse normativne akte v podjetju, ker sprememba ustave bistveno vpliva na odnose in sistem odločanja v podjetju.

Vprašanje:

KAJ JE BILO V TEM POGLEDU KONKRETNO ŽE NAREJENEGA V TOVARNI PAPIRJA?

Odgovor:

Komisija za uveljavljanje ustavnih dopolnil je skrbno analizirala realne možnosti in potrebe prilagoditve duhu ustavnih amandmajev organizacije upravljanja in odločanja v podjetju. Komisija je predlagala na osnovi pogojev za ustanavljanje Temeljnih organizacij združenega dela, ki so zapisani z ustavo in organizacijsko strukturo, ter programiranim razvojem podjetja v smeri finalizacije in oplenitvenja papirja, da ustanovimo dve Temeljni organizaciji združenega dela in to:

I. Osnovna proizvodnja papirja,
II. Oplenitvenje in finalizacija papirja.

Vprašanje:

V DNEVNEM ČASOPISJU, NA RADIU IN TELEVIZIJI POGOSTO ZASLEDIMO, DA V NEKATERIH PODJETJIH USTA-

NAVLAJAO PO VEČ DESET TOZD. ČE SE NE MOTIM, JE NEKO BEOGRAJSKO PODJETJE USTANOVILO NAD 70 TOZD IN VSAKA OD NJIH IMA STATUS PRAVNE OSEBE. ALI SE TI ZDI TAKA DROBITEV KORISTNA?

Odgovor:

Na to vprašanje je težko odgovoriti konkretno, ker ne vem za kakšno podjetje gre, s kakšno organizacijsko, lokacijsko in proizvodno strukturo ter ne nazadnje velikost podjetja. Če so že ustanovili TOZD, so zato verjetno imeli tudi pogoje. Ali so pri tem ravnali prav ali ne, bo pokazal čas.

Vprašanje:

ALI SE TI ZDI STALIŠČE KOMISIJE ZA UVELJAVLJANJE USTAVNIH DOPOLNIL VAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE, ZAPISANO V POROČILU, KI JE BILO POSREDOVANO DELAVSKEMU SVETU IN DRUGIM ORGANOM PODJETJA, PO KATEREM NAJ BI USTANOVILO DVE TOZD, REALNO, ALI RES NI POGOJEV ZA USTANOVITEV SE KAKŠNE TOZD?

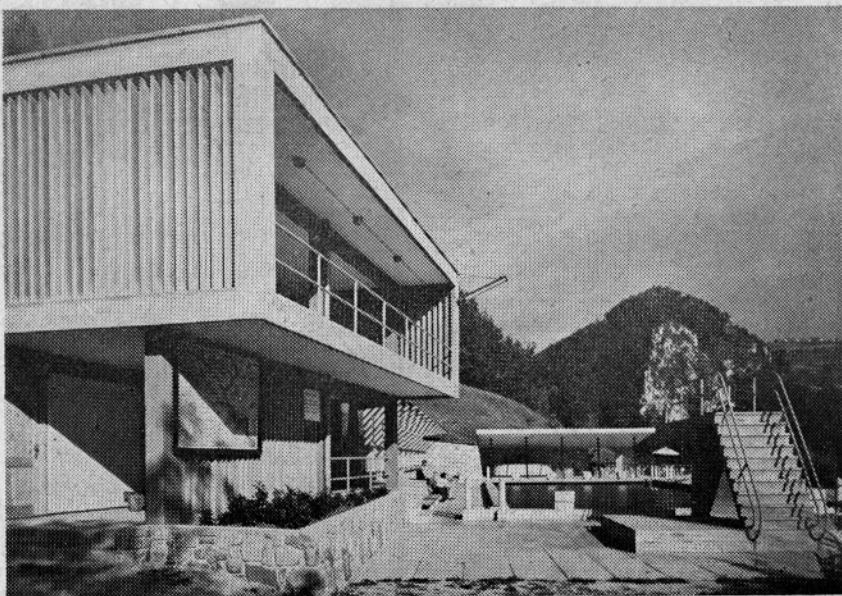
Odgovor:

Stališče komisije je realno in je odraz dejanskega stanja v naši delovni organizaciji. Urečnicevanje ustavnih dopolnil se ne odraža le v ustanavljanju TOZD, pač pa tudi v siceršnji prilagoditvi razmer znotraj delovne organizacije novo nastalim odnosom in kvalitetam.

Vprašanje:

TOVARIS SEKRETAR, NAŠE BRALCE PRAV GOTOVO ZANIMAJO TUDI DRUGA VPRASAŃA O ŽIVLJENJU IN DELU ČLANOV VAŠE DELOVNE SKUPNOSTI. KAKŠNE DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA OBSTAJAJO V VAŠEM PODJETJU?

(Nadaljevanje na 13. strani)

KOPALNI BAZEN TOVARNE PAPIRJA RADEČE — PONOS RADEŠKIH PAPIRNICARJEV

KMEČKI PUNTARJI

Letos praznujemo petstoletnico prve kmečke zveze na Koroškem in štiristoletnico velikega hrvatsko-slovenskega kmečkega upora, ki je dosegel s svojim dogajanjem tudi ozemlje naše občine. V tem članku ni prostora, da bi podrobno opisovali vzroke kmečkih uporov, na kratko pa lahko omenimo, da so bile previsoke dajatve tiste, ki so bile eden glavnih vzrokov uporov. Graščaki so od svojih podložni-

MILOŠ RYBÁŘ,

dipl. pravnik in prof. zgodovine

kov zahtevali vedno več dajatev in vedno več tlake. Turška nevarnost je za potrebe obrambe zahtevala tudi nove davke, ki pa so jih pobirali graščaki in so pri tem davčno breme prevzeli na podložnike. Poljedelstvo za preživljanje kmetov ni zadostovalo, pomagali so si z živinorejo, pa tudi s kmečko obrtjo in trgovino (proti Italiji so tovorili svoje pridelke, živino in druge izdelke, nazaj so pa prinašali predvsem sol. Kmečko trgovanje je v 16. stoletju doživelo velik razmah in ga je oblast hotela omejiti, najprej s policijskimi predpisi, pozneje pa s številnimi carinami in mitninami, tako da je bilo treba npr. za živino, ki so jo gnali od Ptujja do Trsta, na 14 krajih plačati mitnino. Da je bilo stanje podložnikov res obupno, nam kaže dejstvo, da so se kmetje vedno znova upirali, čeprav so vedeli, da so bili vsi upori krvavo zatrti. Tudi nekateri pripadniki vladajočega razreda so priznavali, da je položaj kmetov nevzdržen. Nadvojvoda Karel Habsburški je trdil, da so uporniki v januarju 1573 zavzeli grad Statenberg zaradi »nekrščansko slabega postopanja z ubogimi ljudmi«. Esztergonski nadškof in ogrski cerkveni poglavar (primas) Anton Vrančić je v februarju tega leta pisal cesarju Maksimilijanu II, da postopajo graščaki z živino lepše kot s svojimi podložniki.

Leta 1515 je bil prvi veliki kmečki upor, ki je zajel skoraj vse slovenske dežele. Upor je bil krvavo zatrt. Po tem letu je bilo še več krajevnih uporov na raznih zemljiških gospodstvih, ki pa niso presegali mej teh gospodstev. Leta 1570 je nadvojvoda Karel uvedel nov davek na vino, ki je povzročil več krajevnih uporov. Da se je zdel ta vinski davek oblastem posebno važen, nam priča tudi to, da so nadvojvodov dekret prevedli v slovenščino in razglasili po vsej deželi. To je prvi uradni razglas v slovenščini, ki se nam je ohranil.

V Arhivu Slovenije so odkrili letos pismo omenjenega nadvojvode kranjskemu deželnemu glavarju z dne 28. junija 1572, iz katerega izvemo, da je bil nekaj dni pred tem na sejmu v Laškem upor, ki dosedaj ni bil znan. Verjetno so bili tedaj isti sejmi kot sedaj in gre torej za kresni sejem (24.

junija) 1572, na katerem so financarji od kmetov in trgovcev zahtevali novi davek na vino (vsi hribi okoli Laškega so bili tedaj zasajeni s trto). Ker so trgovci in kmetje odklonili plačilo tega davka, financarji so pa vztrajali pri svoji zahtevi, je prišlo do pravega upora in pretepa s financarji. Kmetov in trgovcev je bilo seveda mnogo več kot financarjev in zadeva je postala tako ostra, da so hoteli kmetje in trgovci ubiti financarje, ki so si z begom rešili življenje. Voditelja upora sta bila brata Rebolj, ki sta bila doma s Kranjskega, zato je nadvojvoda pisal kranjskemu deželnemu glavarju, da to početje ne sme ostati nekaznovano, zato naj brata Rebolj in njune somišljenike polovijo in zaslišijo, zapisnik o zaslišanju pa naj pošljejo notranjeavstrijski vladi v Gradec. V pismu je tudi navedeno, da bo več podatkov o tem uporu dal Blaž Čadinger, ki je bil glavni dacar za davek na morsko sol in vino na Vranskem in ki je verjetno pobiral davek v vsem porečju Savinje. Kaj več o tem uporu nam ni znanega, ker se je ohranilo samo to pismo.

Univ. prof. dr. Bogo Grafenauer je zapisal, da je bil to prvi znani upor drugačnega tipa, ker ni bil naperjen proti graščakom, ampak proti vladarju samemu.

V tem času je že dozoreval veliki hrvatsko-slovenski kmečki upor. Neposredni povod za ta upor so bile nevzdržne razmere na Tahijevih posestvih. Madžarski grof Ferenc Tahi je posedoval na slovenskem Štajerskem gospodstvo Statenberg, v Hrvaškem Zagorju pa je bil solastnik gospodstev Susjegrad in Dolnja Stubica. Do tega solastništva je prišel Tahi na protipraven način in proti volji ostalih solastnikov. Vnela se je dolgotrajna pravda pred sodišči med Tahijem in ostalimi solastniki, na samih gradovih pa prava borba za dejansko oblast in v to borbo so Tahijevi nasprotniki vpleli tudi podložnike. Tahijevi nasprotniki so izrabili njegovo odsotnost in s pomočjo 800 kmetov pregnali Tahijevo družino s Susjegrada. Hrvatski ban je s svojo vojsko hotel posredovati v Tahijevo korist, ostali graščaki, Tahijevi nasprotniki, so pa zbrali 3000 podlož-

KMEČKI PUNTARJI V 16. STOLETJU

V JURKLOŠTRU 1573

nikov in z njimi premagali banovo vojsko. Kmetje so v tem sporu spoznali svojo moč, saj so dvakrat uspeli proti nasprotnikom.

V nadaljnjem poteku spora med lastniki se je Taht vrnil na sporno polovico posesti in se kruto maščeval nad podložniki, ki so se bojevali za njegove nasprotnike. Tahijeva nasilstva je preiskovala posebna ogrska kraljevska komisija, ki je zaslišala 508 prič, vendar se položaj kmetov ni izboljšal. Taht je vzel v najem še drugo polovico obeh posestev in gospodaril na njima po mili volji. Svoje podložnike je samovoljno zapiral v ječo (in potem zahteval zanje odkupnino) ter si jemal na svoj grad tudi žene in hčere kmetov. Podložniki so se pritožili naravnost na cesarja in zahtevali, naj jim da drugega zemljiškega gospoda; prošnjo jim je napisal župnik Ivan Babič iz Brdovca. Prišli sta še dve kraljevski komisiji, Taht je moral zapustiti polovico posestev, spet so podložniki med njegovo odsotnostjo pregnali njegovo družino z gradu in sami zasedli Susjegrad; vladarjevega zastop-

nika na gradu pa so pustili na miru. Seveda so podložniki pri teh dejanjih uživali podporo ostalih plemičev, ki so bili Tahijevi nasprotniki. Tudi Tahijev Štatenbergso zavzeli podložniki. Komisije so samo preiskovale, učinka pa ni bilo nobenega. Puntarska zveza (»bratstvo«), ki je bila sprva naperjena samo proti Tahiju, se je razširila tudi na druga gospostva, celo proti tistim graščakom, ki so dotlej kmete podpirali. Hrvatski sabor je v januarju 1573 razpravljal o kmečkih puntarjih, h kmetom pa so prihajale vznemirljive novice, da se pripravljajo posamezni graščaki na napad nanje, zato so zbrali puntarsko vojsko in sami prvi udarili.

V noči od 27. na 28. januar 1573 je vodstvo poklicalo puntarje k upor, 29. januarja pa so puntarji že zasedli Cesargrad in Klanjec. Vojaški načrt puntarjev je bil zelo obsežen. Jedro uporniške vojske naj bi pod Gubčevim vodstvom ostalo v Hrvatskem Zagorju, drugi del vojske naj bi pod vodstvom Ivana Pasanca razširil upor na Hrvatskem južno od Save, tretji del

pa naj bi ponesel upor po Sloveniji pod vodstvom Ilije Gregorića. Pred uporniško vojsko so šli glasniki, ki so napovedovali njen prihod; kot znamenje upora so nesli petelinje pero. Iz krajev, skozi katere so šli, so povabili kmete v svoje vrste; iz vsake hiše naj bi se jim kdo pridružil (gospodar ali sin). Spoznavni znak upornikov je bil zimzelen za klobukom. Od mest, gradov in samostanov, mimo katerih so šli puntarji, so zahtevali hrano in pijačo. Svojo jezo so pa puntarji znesli nad mitničarji (cariniki). Kjerkoli so na svojem pohodu naleteli na mitnice, so jih razdejali. Načrt za pohod po Sloveniji je predvideval, da bi puntarji šli ob Savi navzgor; en del naj bi v Vidmu-Krškem prekoračil Savo, širil upor po Dolenjskem in se nato preko Bele Krajine vrnil v Hrvatsko Zagorje. Drugi del upornikov naj bi se pomikal mimo Rajhenburga, skozi Sevnico, Radeče in Zidani most, nato ob Savinji skozi Laško in Celje ter dalje po Savinjski dolini do Vranskega (morda je bil na Vranskem njihova glavna tarča izterjevalec davkov Blaž Cadinger). (DRUGI DEL SLEDI)

ZNANI OBRAZI IZ NAŠE SOSESKE MARIJA RAZBORŠEK

V Laškem je pred kratkim praznovala častitljiv jubilej 80-letna babica v pokoju Marija Razboršek, rojena 8. maja 1893 na Vrhu nad Laškim.

Jubilantka izhaja iz trdne kmečke rodovine Hrastnik, ki je gospodarila na Vrhu okoli 350 let. V zadnji Hrastnikovi družini je bilo rojenih 11 otrok: 2 sina in 9 hčera. Izmed njih je kot drugi otrok naša jublantka. Na Vrhu je končala osnovno šolo. Globoko v srcu je tedaj začutila, da je rojena za plemenito poslanstvo v poklicu babice. Domači cerkovnikov sin Janez Novak je čital v časopisu oglas o razpisu za učenke babiške šole in ji dal pobudo, da se je odločila in odšla leta 1922 v Ljubljano v babiško šolo na Poljanskem nasipu. Skupno je bilo takrat v šoli 42 učenk. Imele so 4 predavateljice in rada se spominja resnega, a po srcu blagega ravnateljca prof. Zalokarja, ki jim je v lepih besedah predložil, kako človekoljuben poklic bodo opravljale v človeški družbi.

Kot babica je službovala od leta 1923 na Vrhu, v Rečici in v Laškem do 1942, potem v Trbovljah do 1947, nato pa zopet v Laškem do upokojitve leta 1954. Prvič se je poročila leta 1926 z rudarjem, a drugič leta

1942 tudi z rudarjem tako, da v zimskem času vsaj doma nikoli ni prezebala, saj sta kot rudarja vedno imela dovolj premoga. Ona pa je morala kot babica na pot ob vsa-

kem času in vremenu: ponoči, v mrazu, viharju, meteuju in dežju in to skoraj vedno peš, ker tedaj še ni bilo toliko vozil kakor danes. Opravila je na stotisoče kilometrov čez hrib in dol. Takrat se žene niso zatekale v bolnišnice, kakor danes, zato so jo venomer klicale na pomoč. Naša jublantka je to pomoč oprav-

ljala z nesebično požrtvovalnostjo nad 30 let. Z njeno plemenito nego je privekalo na dan tri tisoč novorojenčkov. Še danes hrani zajetne knjige o vpisih rojstev, ki jo spominjajo na nekdanje stike z družinami po številnih naseljih.

Leta 1947 se je preselila z možem iz Trbovelj v Laško, kjer sta si uredila lasten dom in v zelenju uživata jesen življenja.

Rada posedli pred televizorjem, prebira knjige in časopise, s smekom sprejema stare znance in sorodnike in čeprav že 80-letna, še sama obdeluje svoj vrt.

Kot članica hortikulturnega društva in upokojencev se rada udeležuje skupnih izletov po Sloveniji, da vidi njene prirodne lepote. Kot bivša socialna delavka — babica je tudi zvesta članica Rdečega križa.

Ob njenem častitljivem jubileju se vsi Laščani in okoličani radi spominjajo nanjo in ji iz srca želijo, da bi jo srečevali čilo in zdravo še mnogo let!

Edo Jelovšek

TEJ ŠTEVILKI JE KOT
POSEBNA PRILOGA PRILO-
ŽEN »URADNI VESTNIK OB-
ČINE LAŠKO«, številka 4/1973

800 LET JURKLOŠTRA (19)

In tako je konec. Molite zame. V letu Gospodovem 1401, v petek, 20. maja ob 7. uri. Bogu hvala.« Iz tega zapisa vidimo, da je knjiga prepisana v Jurkloštru za časa priorja Mihaela iz Prage. Menih Bernard se je gotovo zelo trudil, da je pisal 200 strani (100 listov) in začetnice opremil s podobami sv. Katarine, da je ob koncu pisanje zaključil s takim pripisom, ko se priporoča bralcem v molitev in se mu ob zaključku kar kamen odvali od srca, zato je ta pripis značilen za tisti čas.

Ta knjiga ima zgodovinsko ozadje. V letih 1398—1410 je bil v žičkem samostanu prior (obenem tudi generalni prior kartuzijanov) Stefan Maconi, ki je bil doma iz Siene. Bil je prijatelj in spremljevalec Katarine Sienske in po njeni smrti (umrla 30. IV. 1380) si je prizadeval, da bi bila proglašena za svetnico. Življenjepis Katarine Sienske je dal Stefan prepisovati v več izvodih in ga pošiljal raznim vladarjem, škofom in drugim velikašem, poslal ga je celo angleškemu kralju Henrik IV. Tako so po njegovem naročilu ta življenjepis prepisali tudi v Jurkloštru in ta prepis je posebno znamenit, ker vsebuje nekatere Stefanove lastno-ročne pripombe k dogodkom iz življenja Katarine Sienske, saj je tem dogodkom sam prisostvoval. Te pripombe vsebujejo nekatere doslej nezane podatke iz življenja Katarine Sienske, zato je ta knjiga zelo dragocena.

Tretja knjiga meri 25 × 17 cm, obsega 151 listov in je vezana v rjavo usnje z lesenimi platnicami. Vsebuje prepis 2 spisov verske vsebine. Na notranji strani platnic piše: »Je (last) samostana v Jurkloštru kartuzijanskega reda 1428«.

Tudi ta tretja knjiga je lepo okrašena. Poslikano začetno črko S smo objavili v letošnji marčni številki.

Ko je bilo nadaljevanje o jurkloštrskih pisateljih že napisano, je pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani izšla (z letnico 1972) v zbirki »Naša beseda« knjiga z naslovom: Srednjeveško slovstvo. Izbrano delo.« V tej knjigi so v slovenskem prevodu dr. Kajetana Gantarja natisnjeni v odlomkih trije spisi jurkloštrskih piscev: Hvalnica celici in Junaštva vojvode Leopolda izpod peresa meniha Sifrida in pa Legenda o Katarini iz Siene. V Hvalnici celici opisuje Sifrid samostansko celico oz. boljše rečeno hišico, v kateri živi kartuzijan, in opeva samostansko življenje; z ostalima dvema spisoma smo se seznanili že v prejšnjih nadaljevanjih. Ob izidu te knjige je treba posebej poudariti, da je to

prvič, da imamo nekaj jurkloštrskih latinskih spisov (čeprav samo v odlomkih) prevedenih v slovenščino. Kot primer objavljamo tukaj kratek odlomek iz dolge Sifridove pesmi o vojvodi Leopoldu VI. Babenberškem, v kateri navaja pesnik tudi svoje zapravlivo življenje, ko je potrošil vso očetovo dediščino in omenja tudi svojo umrlo ženo in njeno bogato doto.

Hvala vojvodi zato,
ker mi dal je hrano,
krov nad glavo, posteljo,
haljo toplo tkano.
Po njegovi milosti
tukaj neprestano
zdostujem za svoj greh,
mik sveta preziram,
ki poprej me vabil je,
vklepal v spone zmerom.
Meni ljubša milost je,
od vojvode dana,
kot očetna dediščina,
sa po zlu pognana,
ljubša kot moje žene
dota vsa vabljava,
ki naj rajnka, molim,
zdaj blažen mir uživa.
Vi, ki iz daljnjih krajev,
sem, bratje, ste prispeli
in ste tale samostan
skoraj v last si vzeli,
vojvodo odličnega,
kot ste že začeli,
vtisnite si v svoj spomin,
n ne pozabite,
vaš utemeljitelj je,
srcih ga gostite
kot velepa prior vam,
v mislih ga jemljite.

Jurkloštrski pisci so tako po dolgih stoletjih doživeli priznanje tudi v Sloveniji.

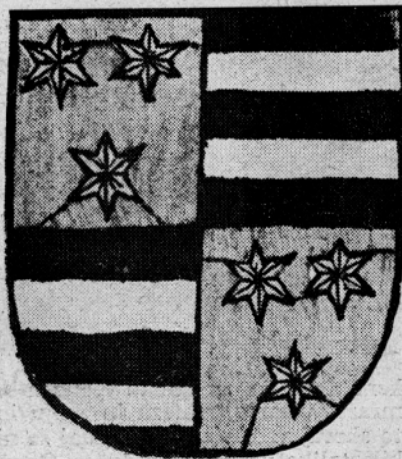
Vsakogar, ki govori o Jurkloštru in

njegovi zgodovini, zanima tudi vprašanje, kako je bilo z Veroniko Deseňiško, ali je bila res pokopana v samostanu. Omenili smo že, da je potem, ko je izumrl rod Babenberžanov, ostal Jurklošter brez zaščitnikov. Ko pa je zavladal mogočni rod celjskih grofov, je začel podpirati tudi samostane, predvsem kartuzijanske.

Žičkemu samostanu, Jurkloštru in Bistri so celjski grofje naklonili številne darove. Vojvoda Albreht II. Habsburški je kot deželni knez leta 1339 naročil Frideriku I., poznejšemu celjskemu grofu (tedaj žovneškemu gospodu), naj zaščiti kartuzijo v Jurkloštru; pozneje mu je naročil, naj ne ovira jurkloštrske kartuzije v njenih pravicah in svoboščinah, posebno glede samostanskega vinotoča v Laškem. Od tedaj dalje so se ohranile številne listine, s katerimi podeljuje celjski grofje Jurkloštru mnogo pravic. V listini iz leta 1373 (torej točno pred 600 leti) piše, da so si celjski grofje na samostanskem pokopališču v Jurkloštru postavili kapelo in da vzdržujejo v njej kartuzijani večno luč v spomin celjskih grofov. Prior Mihael iz Prage (nam že znan kot pisatelj) potrjuje v listini leta 1401, da so si celjski grofje na velikem samostanskem hodniku postavili oltar v spomin grofa Hermana I., njegove žene Katarine in njunega sina Hermana II. Za vzdrževanje tega oltarja in za spominke maše je grofica Katarina naklonila Jurkloštru desetino v Debru, tri kmetije na Reki in eno na Slapni ravni pri Brezah (St. Rupertu) ter 100 funtov 20 penigov in 230 goldinarjev v denarju. Ta dva kraja, pokopališka kapela in oltar na hodniku, ki sta posvečena spominu umrlih celjskih grofov, sta važna za določitev kraja, kjer bi lahko bila pokopana Veronika Deseňiška.

Najmogočnejši izmed celjskih grofov, Herman II., je leta 1400 ustanovil kartuzijanski samostan Pleterje blizu Sentjerneja na Dolenjskem. Samostan so gradili v letih 1403—1406. Tako so bili od tedaj na slovenskih tleh štirje kartuzijanski samostani, ki so vzdrževali med seboj živahne stike. Leta 1415 so celo sklenili žički, jurkloštrski, bistriški in pleterski prior medsebojno bratsko zvezo vseh kartuzij na slovenskem ozemlju. Rezultat teh živahnih stikov je bilo med drugim tudi medsebojno izposojanje knjig in tako je prišlo do tega, da so se nam po naključju ohranile v Sloveniji tri jurkloštrske knjige, ker so bile izposojene v Bistro, ostale knjige pa so ob ukinitvi vse prišle v Gradec. Ko je umrl ustanovitelj Pleterji, grof Herman II. (smrt ga je doletela 1435 v Bratislavi), so ga kljub oddaljenosti prepeljali v Pleterje in tam pokopali.

(Nadaljevanje na 13. strani)

GRB CELJSKIH GROFOV. EN DEL TEGA GRBA (TRI ZLATE ZVEZDE NA MODREM POLJU) JE POSTAL GRB MEŠTA CELJA

TOVARNA PAPIRJA RADEČE NEKOČ IN DANES

(Nadaljevanje z 9. strani)

Odgovor:

Poleg osnovne organizacije sindikata, ZK in ZMS delujejo v naši delovni organizaciji tudi društva: TVD Partizan, Industrijsko gasilsko društvo in Strelniška družina.

Vprašanje:

KAKO OČENJUJEŠ DELO IN USPEHE POSAMEZNIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV?

Odgovor:

Sindikalna organizacija je pravzaprav osrednja množična družbenopolitična organizacija v podjetju. Njena aktivnost je razmeroma dobra, vendar je čutiti še preveč formalizma in morda premalo izvirnih posegov v družbeno in gospodarsko dogajanje.

Organizacijo ZK, ki je po pismu izvršnega biroja in tovariša Tita konsolidirala svoje vrste, je vse bolj čutiti v podjetju. Žal moram reči, da nimamo še vedno nekaj člankov, ki ne kažejo posebnega interesa do družbenega dogajanja in njihova aktivnost ni na potrebnem nivoju. Glede organizacije ZMS pa moram reči, da ji mi komunisti res posvečamo premalo pozornosti in ji ne nudimo dovolj pomoči, kar štejem za resno pomanjkljivost pri našem delu. To bomo morali popraviti.

No in kaj naj rečem glede društev? Da so vsa zelo aktivna in da dosegajo solidne uspehe, bo najbrže premalo. Lahko rečem, da smo z aktivnostjo in rezultati dela društev prav zadovoljni. Zlasti nekatere sekcije pri Partizanu in strelci zadovoljujejo, pa tudi gasilec gre le pohvala.

Vprašanje:

KAKO JE POSKRBLJENO ZA ODDIH IN REKREACIJO ČLANOV VASE DELOVNE SKUPNOSTI?

Odgovor:

Res nekaj idealnih in trajnih rešitev v tem pogledu, žal, še ni. V Piranu imamo počitniški dom, ki pa je glede na povečano zanimanje delavcev za letovanje na morju premajhen. Že nekaj let najemamo sobe pri zasebnikih, da zadovoljimo vsem, ki si želijo počitnic v Piranu. To je trenutna rešitev. V bodoče bo treba razmišljati in aktivizirati naša prizadevanja tudi v tej smeri, da najdemo trajne rešitve vprašanj glede počitniške rekreacije. Skrbimo tudi za dnevno rekreacijo delavcev, ki je v poletnih mesecih bolj intenzivna. To so izleti, športna srečanja in pa letno kopališče, ki je v neposredni bližini tovarne in je s svojo slikovito okolico eden najlepših tovrstnih objektov v bližnji in daljni okolici.

Vprašanje:

KAKO JE UREJENO VPRAŠANJE PREHRANE DELAVCEV?

Odgovor:

Mislim, da je za prehrano delavcev pri nas kar dobro preskrbljeno. Imamo obrat družbene prehrane, kjer so na voljo tople in hladne malice in kosila. Usluge tega obrata koristijo skoraj vsi člani delovnega kolektiva.

Vprašanje:

TOVARIŠ SEKRETAR, KAKO OČENJUJEŠ TRENUTNI GOSPODARSKI POLOŽAJ TOVARNE IN KAKŠNE SO NJE PERSPEKTIVE V BODOČE.

Odgovor:

Trenutni gospodarski razvoj tovarne, moram reči, ni slab. Poslovno leto 1972 smo uspešno zaključili, likvidnost se je zboljšala. Imamo sicer težave glede oskrbe s surovinami in nekaterim reprodukcijskim materialom, vendar upam, da jih bomo premagali. Na razvoj naše tovarne v bodoče gledam z optimizmom in z velikim zaupanjem v člane naše delovne skupnosti.

Tovariš sekretar, v imenu naših bralcev prisrčna hvala za odgovore!

Razgovor pripravil:
MILAN JESENSEK

800 LET JURKLOŠTRA

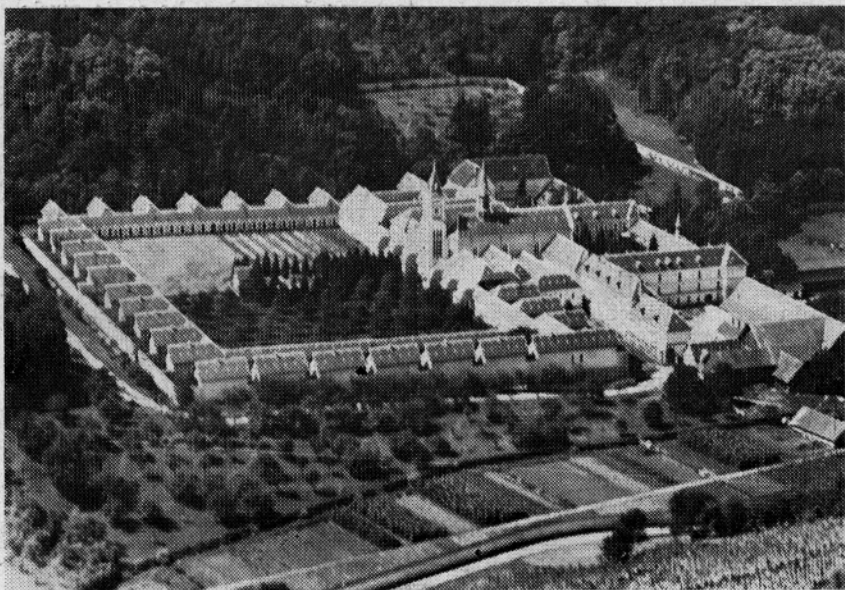
(Nadaljevanje z 12. strani)

PleTERSKA KARTUZIJA je imela v marsičem podobno usodo kot Jurklošter, zato jo tukaj na kratko lahko omenimo. Ob koncu 16. stoletja je deželni vladar ukinil oba kartuzijanska samostana in ju izročil jezuitskemu redu (Pleterje ljubljanskim jezuitom, Jurklošter pa graškim). Ob razpustu jezuitskega reda 1773 sta oba samostana prišla v državno last. Država je oba samostana nekaj časa sama upravljala, potem pa ju je prodala v privatne roke. Zadnji privatni lastnik Pleterij je bil nek madžarski baron in po njegovi smrti so njegove tri hčerke leta 1899 prodale posestvo spet kartuzijanskemu redu, ki si je do leta 1904 zgradila na tem mestu nov samostan (od starega samostana je ohranjena edino cerkev, ki pa ni več v uporabi). Kartuzija Pleterje je postala posebno znana v zadnji vojni zaradi izdatne pomoči partizanom, ki jo je nudil samostan pod vodstvom tedanjega priorja p. dr. Josipa Edgarja Leopolda. Samostan iz-

deluje in prodaja sedaj sadjevec, slivovko, brinovec in »pletersko hrško«, ki zraste v steklenici in je namočena v žganje.

Slika pleterskega samostana nam kaže razporeditev samostanskih prostorov, kakršna je bila tudi v Jurkloštru in nam pomaga tudi določiti kraj, kjer je pokopana Veronika Deseniška. V sredini samostanskih poslopij stoji velika nova cerkev (z velikim zvonikom in z manjšim stolpičem na slemenu), desno od cerkve pa skupni prostori, bivališča bratov in gospodarska poslopja, levo od cerkve pa je veliki hodnik, ob katerem so vidne hišice za očete. Sredi velikega hodnika je med cipresami samostansko pokopališče in med drevjem vidimo tudi pokopališko kapelo. Ker je bilo tudi v Jurkloštru tako, moramo iskati grob Veronike Deseniške nekje vzhodno za cerkvijo, bodisi na kraju, kjer je bila pokopališka kapela ali pa na hodniku, kjer so imeli celjski grofje poseben oltar.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

KARTUZIJA PLETERJE

H R E P E N E N J E (6)

Potem sta se s kolegico skupaj vračali domov. Ob njenem pripovedovanju o otroku se je tudi ona vračala v čas, ko so ji vsak smehljal, vsak gib, vsak pogled nebogljene bitja pomenili osvetljeno srečo, ki ji prisluhne s srcem lahko le mati. Sama sebi se je začudila, da je njej od tistega časa minilo že toliko let. Sama svetloba je bila tedaj v njej in okoli nje, tako da se je njen odsev še zdaj razlival v ta odmaknjeni čas.

Ločili sta se in pohitela je domov po vrtni stezi in dalje po stopnicah v nadstropja. Čeprav so jo že nekaj časa bolele noge, ni mogla upočasniti koraka. Preveč je hitela skozi vse življenje, da bi se sedaj lahko privadila lažnejšim stopinjam.

Na zadnjem stopnišču ji je od nenadne bolečine zastal korak. Prijela se je za ograjo in šele čez nekaj trenutkov se je mogla premakniti toliko, da se je naslonila na zid. Znojne kaplje so ji polzele po čelu. In spet se ji je boleč krč zaril v prsne mišice in poteze na obrazu so se ji napele do poslednje moči. Čez čas se je komaj odvrnila do vrat. V prsih ji je topo, naglo in gosto razbijalo srce.

Zdaj je nebogljeno ležala na kavču. Odeja ji je zdrsnila navzdol in rahlo se je pripognila, da bi se pokrila. Potem se je vse v njej pomirilo. Le neka teža, ki ni bila bolečina, ji je priklepala roko k roki in težila srce. Čez čas se je poglelo tudi to. Vstala je, ne da bi ji omotica temnila pogled. Začutila je spet sproščenost. Pojedla je nekaj sadja, vzela zdravila in se odločila, da bo takoj zjutraj odšla v ambulanto k zdravnici.

Potem je mirno zaspala.

Zjutraj jo je predramil trušč mesta, ki se vedno ob istem času razraste do viška, in potem umiri šele tista teža, ko se iz mestnega zidovja trumoma vali roj delovnih ljudi k od dihu. Kot plima in oseka morja se spreminja vrvež mesta v ustaljenem ritmu časa.

Z odmerjenimi kretnjami se je oblekla in ker ni čutila nobenih težav, je v navajenem zaporedju uredila vsakodnevne malenkosti. S torbo prek ramena je pohitela kot vsak dan po stopnišču na delo. Ničesar je ni več oklepalo v prsih, v delu je pozabila na zdravniški pregled in se po končanem delu vrnila domov.

Nekega večera, ko se je pomlad že prevesila v poletje in so ob obali

svetilke med železnimi stebri spet vabile sprehajalce na klopi pod seboj, se je usedla na eno teh tudi Alenka. Ptici so veselo švigali v zraku in vročina je legala na pristanišče. Saje iz tovornih ladijskih dimnikov so se lepile v rahlem vetru na hiše ob obali. Na sredini obrežne aleje so si otroci zamenjavali sličice z ovitkov žvečilnega gumija in barantali s svojim otroškim imetjem, kot da so odrasli kramarji. Pridružil se jim je slok, višji deček z očmi črnimi kot oglje. Bil je iz stojnice v bližini obale, kjer je mimoidočim razkazoval preproge; le redkokdaj je odšel po očeta v bližnji vinotoč, da sklene dobro ali slabo kupčijo.

Razkošatil se je pred njimi s čibukom v ustih, ki mu je segal skozi pasu. Otroci so mu radi prepuščali sličice, ki jih je odbral, in zato jim je dovolil se nekajkrat sprehoditi po obali s čibukom v ustih. Vrnil se je k svoji stojnici s polno roko njemu dotlej manjkajočih sličic, ki bi jih drugače moral skrbno zbirati cele mesece. Otroci so utihnili, le eden je srepo pogledal proti stojnici in dejal: »Obral nas je.« Sedli so na kamniti pomol in ob prihajajoči ladji pozabili na nepošteno zamenjavo. Tako je v življenju, v malem ali velikem premnogokrat.

Ko so se ljudje na pomolu ob odhajajoči ladji spet razšli na vse strani, se je tudi Alenka počasi vračala domov. Vedno redkeje je prihajala na pomol, kar precej oddaljen od njenega bivališča. Nekoč ji ta razdalja ni delala težav. Prihajala je sem, ne da bi kogarkoli pričakovala. Po neugodju, ki ga je občutila tistega mračnega dne, ko se je mrzla burja trgala z obale in ji je grozovita bolečina stisnila srce, se ji nekdanja moč in svežost nista več hoteli povrniti. Neznosno težo čuti v sebi posebno tedaj, ko se ji je nenadna bolečina razširila do grla in ji otežila dihanje. Le nekaj časa je vselej takrat počivala doma in se je spet vrnila na delo. Nekako privadila se je tem težavam in jih sprejemala kot nekaj, kar ji je pač naloženo na življenjski poti.

»Pozdravljena, Alenka!« je prekinil toplo tišino zraka znan glas in že sta si segli v roke. Bila je njena prijateljica zdravnica.

»Že vse dni sem namenjena k tebi. Kako se počutiš?«

Alenka je odtrgala pogled od njene prirodne živahnosti, zajela vroč zrak in kakor grenka zdravila težko izgovorila besedo »dobro«.

V tem je pripeljal avtobus in zdravnica je stekla prek cestišča ter vstopila.

»Pridem v soboto,« je zaklicala in Alenka je ostala na pločniku. S težavo se je naslonila na drevo in mirno obstala. Videla je kamnit viadukt nad gornjo cesto, vrt in nebo in zdelo se ji je, da vlak prihaja iz daljave. Trenutna ostra bolečina je spet popustila in obrisala si je potno čelo. Gledala je za avtobusom, s katerim se je oddaljevala prijateljica. Počasi je stopila do prve klopi, ki jih v tem delu mesta ni manjkalo. Na njej je mirno obsedela in vzela zdravila; te je vedno imela s seboj. Odtirgala se je od pogleda mimoidočih. Te stopnjujoče se težave so jo spremljale že nekaj dni.

Prvič jo je zdaj prevzela slutnja hudega. Domov ni bilo daleč. Ob teh nekaj korakih pa se ji je danes zdelo, kot da se bolj in bolj oddaljuje od cilja. Pod vznožjem ceste so v velikem pravokotnem okviru rasle pinije in cedre. Okoli njih se je razprostirala cementna ograja in tam je spet sedla. Mimidochih ni hotela nadlegovati s prošnjo, da jo kdo podpre do stopnišča. Tam je spet obsedela. V življenju je imela vedno toliko zbrane volje, da je premostila še tako velike težave, in tudi zdaj je bilo tako. Čez čas ji je odleglo.

Doma je vsa tesnoba v njej popustila. Počutila se je spet mirno, le v glavi jo je bolelo. Zaskrbela jo je slutnja, da se v njej širi bolezen, ki gre svojo neustavljivo pot in prek njene volje vdira kot črv v sicer zdravem lesu. To je lahko tista usoda, ki ji ni mogoče ubežati.

Ničesar nima več premišljevat in času ne more več prepuščati v sivo temo zavito tajno o sinovem očetu.

— Iz sence drevesa ji je v spomin stopil mlad, življenja poln njen sopotnik mladosti borec Aleš, še poln nad, ki jih je v tisočih žrtvah pokopala mržnja sveta. Toplina je vzvalovala v njenem telesu. Ustavila sta se ob gruči razigranih otrok in oba hkrati dejala: »Midva bova imela Aleša in Alenko! Vzklijeta naj v neki pomladi na mehki travi, posejani s pomladanskim dišečim cvetjem in spočetje naj ovije jasno, modro nebo nad nama.« —

Tista pomlad pa ni bila več jasna in sanjava. Uniforme očeladene ali pa s širokimi klobuki in puškami so jima sledili na vsakem koraku. Trava je bila poteptana od ovadskih stopinj, od teh je vsaka peljala k smrti, da je zemlja ječala v krvi.

Povečana senca, h kateri jo je vlekel kakor iz teme v svetlobo, se je sesula v medlo praznino.

(NADALJEVANJE SLEDI)

Naročnike obveščamo, da ima

*naše
delo*

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LAŠKO

pri Službi družbenega knjigovodstva v Laškem novo številko žiro računa:

50710-637-55419

Vse, ki še niso plačali letošnje naročnine, ponovno prosimo, da to store do konca tega polletja.

UREDNIŠTVO

IZ ZAKLADNICE LJUDSKE MODROSTI

VREMENSKI PREGOVORI

MAJ

Ce Zofija zemlje ne poškrapi,
vreme poleti prida ni. (15.)

Ce je na Urbana lepo,
dobro se suši seno. (25.)

Ce je majnika lepo,
je dobro za kruh in seno.

JUNIJ

Ce junija sonce pripeka,
vmes dežek pohleven rosi,
ni treba se bati nam teka,
obilo nam zemlja rodi.

Kakor vreme na Medarda kane,
tako ves mesec ostane. (8.)

Dež o Vidu ni ječmen k pridu. (15.)

Ce Ladislava moči dež po glavi,
od nas se sedem tednov ne odpravi. (27.)

Kakršno je vreme kresnic,
tako bo tudi žanjic.

GIBANJE PREBIVALSTVA

FOROKE:

LAŠKO:

- VALE Alojz, delavec in KRAJNC Danijela, gradbeni tehnik iz Laškega;
- DERSTVENSEK Peter, varilec, Zelniki in SMID Ljudmila, poljedelka s Polane;
- RAMSAK Friderik, električar iz Hrastnika in KNEZ Ljudmila, zobna asistentka iz Klenovega 9;
- LEŠNIK Alojz, upokojenec iz Rečice in PODKORITNIK Marija, upokojenka s Smohorja;

SMRTI:

LAŠKO:

- VRECKO Barbara, (69), gospodinja, Laško — Aškerčev trg 2;
- PAVCNIK Avgust, (72), upokojenec, Trnov hrib 1;
- GOLUH Jože, (75), upokojenec, Rečica 171;
- KLOPCIC Karolina, (65), gospodinja, Belovo 5;
- RADEČE:
- JAKOŠ Marija, (79), upokojenka, Obrežje pri Zidanem mostu 70;
- ZAJEC Marija, (73), prežitkarica, Zagrad 8;
- NOVAK Franc, (88), upokojenec, Cimerno 5;
- BEVK Franc, (71), dninar;

RIMSKE TOPLICE:

- DREMSAK Franc, (70), upokojenec, Gračnica 9;
- PECNIK Marija, (72), upokojenka, Gračnica 11;
- VENKO Franc, (75), upokojenec, Vodiško 14.

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE VETERINARSKE POSTAJE LAŠKO

ZA ČAS OD 19. MAJA DO 17. JULIJA 1973

1973	Zivinozdravniki	Telefonska številka
19. 5. do 21. 5.	Dipl. vet. Vahtar Boris	(Klicati LM Radeče)
26. 5. do 28. 5.	Dr. Malenšek Slavko, Laško	73-996
2. 6. do 4. 6.	Dipl. vet. Zeleznik Egon	Laško, Strmca 6
9. 6. do 11. 6.	Dipl. vet. Vahtar Boris	(Klicati LM Radeče)
16. 6. do 18. 6.	Dr. Malenšek Slavko, Laško	73-996
23. 6. do 25. 6.	Dipl. vet. Zeleznik Egon	Laško, Strmca 6
30. 6. do 2. 7.	Dipl. vet. Vahtar Boris	(Klicati LM Radeče)
7. 7. do 9. 7.	Dr. Malenšek Slavko, Laško	73-996
14. 7. do 17. 7.	Dipl. vet. Zeleznik Egon	Laško, Strmca 6

Dežurstvo v zgoraj navedenih dneh traja od 12. ure prvega dne do 7. ure zjutraj tretjega dne.

Dežurni veterinar opravlja umetno osemenjevanje v času dežurstva na poziv lastnika plemenice na določenem mestu.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

ZA ČAS OD 16. MAJA DO 15. JULIJA 1973

DEŽURNI ZDRAVNIK	V MAJU	V JUNIJU	V JULIJU
BABURAK-GRAKALIČ dr. VESNA	22., 29.,	5., 12., 15., 16., 17., 19., 26.	3., 4., 10.
DOLANC dr. JOŽE	17., 24., 31.	7., 8., 9., 10., 14., 21., 28.	5., 12., 13., 14., 15.
PEČAR dr. SAMO	18., 19., 20., 21., 28.	4., 11., 18., 22., 23., 24., 25.	2., 9.
VELIKONJA dr. TONE	16., 23., 30.	1., 2., 3., 6., 6., 7., 8., 11.	13., 20., 27.
VURNEK dr. BRANKO	25., 26., 27.	29., 30.	1.

Potrební obiski na domu naj se naročajo pri posameznih zdravnikih v času njihove ordinacije.

Zdravnik, ki nastopi ob delavnih ob 19. dežurno službo, je doma v stalni pripravljenosti od 14. do 19. ure.

»Naše delo« izhaja mesečno — Izdaja Skupščina občine Laško — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Lev TIČAR — Uredništvo in uprava: Laško, Ulica Borisa Kraigherja 2, telefon 73-045, interna številka 4 in 007 — Cena za dvojno številko 2 din — Žiro račun pri Službi družbenega knjigovodstva, podružnica Laško št. 50710-637-55419 — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 15. dne v mesecu — Nenaročenih rokopisov ne vračamo — Tisk in kličej AERO kemična in grafična industrija Celje

— Glasilo je oproščeno temeljnega davka na promet proizvodov na podlagi mnenja Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije (št. 421-2/72 od 24. novembra 1972)

PIVOVARNA LAŠKO

Pijte priznano laško pivo